

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.I.98/2023/59.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2024. évi március hó 25. és április hó 4. napján megtartott nyilvános ülés alapján 2024. április hó 12. napján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2023. február 27. napján kihirdetett 17.B.102/2020/228. számú ítéletét megváltoztatja,

Terhelt2 vádlott a terhére megállapított

költségvetési csalás büntettét (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont),
folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk. 345. §) és
számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) közvetett
tettesként követte el.

Terhelt3 III. r. vádlott terhére megállapított

bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk.
345. §) 8 rendbelinek,
bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés) 5
rendbelinek minősíti.

Terhelt5 V. r. vádlott terhére megállapított

bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk.
345. §) 9 rendbelinek,
bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés) 6
rendbelinek minősíti.

Terhelt6 VI. r. vádlott terhére megállapított

folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk. 345. §) 1
rendbeli tettesként, 1 rendbeli bűnsegédként elkövetettnek minősíti,
számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) tettesként,
2 rb. közokirat-hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés) társtettesként követte el.

Terhelt7 VII. r. vádlott terhére megállapított

folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk. 345. §) 5 rendbelinek minősíti, melyből 3 rendbeli bűnsegédként elkövetett, számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) tettesként követte el, közokirat-hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés) 1 rendbelinek minősíti, további 1 rb. számvitel rendjének megsértése büntette (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) miatt indult eljárást megszünteti.

Terhelt10 X. r. vádlott terhére megállapított

folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk. 345. §) 1 rendbeli tettesként, 1 rendbeli bűnsegédként elkövetettnek minősíti, számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) tettesként követte el.

Terhelt14 XIV. r. vádlott terhére megállapított

folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk. 345. §) 1 rendbeli tettesként, 1 rendbeli bűnsegédként elkövetettnek minősíti, számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) tettesként követte el.

Terhelt17 XVII. r. vádlott terhére megállapított

folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét (Btk. 345. §) 1 rendbeli tettesként, 1 rendbeli bűnsegédként elkövetettnek minősíti, költségvetési csalás büntettét (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont) a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősíti, számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) tettesként követte el.

Terhelt19 XIX. r. vádlott a terhére megállapított

számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) tettesként követte el, az ellene közokirat-hamisítás büntette (Btk. 342. § (1) bekezdés) miatt indult eljárást megszünteti.

Terhelt2, Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak vonatkozásában mellőzi a bünszervezetben elkövetést és a feltételes szabadságra bocsátás kizárását.

Terhelt2 vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 6 (hat) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 6 (hat) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt3 III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 8 (nyolc) hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 4 (négy) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt5 V. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 (öt) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt6 VI. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti, a büntetés végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti, mellőzi a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

Terhelt7 VII. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 4 (négy) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 4 (négy) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt10 X. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 (öt) évre enyhíti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt12 XII. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti, a büntetés végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti, mellőzi a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

Terhelt14 XIV. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti, a büntetés végrehajtását 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti, mellőzi a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

A vádlottal szemben 1.150.000,- (egymillió-százötvenezer) Ft erejéig vagyonelkobzást rendel el.

Terhelt17 XVII. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti, a büntetés végrehajtását 3 (három) év próbaidőre felfüggeszti, mellőzi a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó rendelkezést.

Terhelt19 XIX. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát (kettő) évre enyhíti.

A vádlottal szemben 360.000,- (háromszázhatvanezer) Ft erejéig vagyonelkobzást rendel el.

Az eljárás során zár alá vett ingatlan helyébe lépett pénzösszeg visszatartására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A egyéb érdekelt1 Nyugat-dunántúli Bűnügyi Igazgatósága Vizsgálati Osztálya által 67008/86-120/2016. bü. számon lefoglalt és a Tatabányai Járásbíróság 9.Bny.178/2016/2. számú végzésével zár alá vett, a Kft1.. „fa” egyéb érdekelt10-nél vezetett szám1 és szám2 számú bankszámlák zár alá vételét megszünteti, és az azokon esetlegesen elhelyezett pénzösszegeket a egyéb érdekelt9 mint a Kft1.1 "felszámolás alatt" (székhelye: cím101.; cégjegyzékszám: Cg. szám3; adószáma:szám4) kijelölt felszámolója részére átutalni rendeli.

A egyéb érdekelt1 Nyugat-dunántúli Bűnügyi Igazgatósága Vizsgálati Osztálya által 67008/86-101/2016. bü. számon lefoglalt, a Kft1.. „fa” egyéb érdekelt11-nél vezetett bankszámlaszám1, bankszámlaszám2, bankszámlaszám3 és bankszámlaszám4 számú bankszámlák lefoglalását megszünteti, és az azokon esetlegesen elhelyezett pénzösszegeket a egyéb érdekelt9 mint a Kft1.1 "felszámolás alatt" (székhelye: cím101.; cégjegyzékszám: Cg. szám3; adószáma:szám4) kijelölt felszámolója részére átutalni rendeli.

Terhelt5 V. r. vádlott 632.630,- (hatszázharminckettőezer-hatszázharminc) Ft,

Terhelt14 XIV. rendű vádlott 848.904,- (nyolcszáznegyvennyolcezer-kilencszáznégyszáz) Ft

Terhelt19 XIX. r. vádlotté 589.704,- (ötszáznyolcvankilencezer-hétszáznégy) Ft bűnügyi költség megfizetésére köteles.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a II. r. vádlott neve Terhelt2, Település1ban 1961. február 7. napján született, anyja neve: név1, új személyi

azonosító okmányának száma: szám5, Terhelt5 V. r. vádlott új személyi azonosító okmányának száma: szám6, Terhelt12 XII. r. vádlott új személyi azonosító okmányának száma: szám7.

A másodfokú eljárásban 155.736 (százötvenötezer-hétszázharminchat) Ft bűnügyi költség merült fel, melyből

Terhelt5 V. r. vádlott 54.936 (ötvennégyezer-kilencszázharminchat) Ft,

Terhelt14 XIV. r. vádlott 50.400 (ötvenezer-négyszáz) Ft, míg

Terhelt19 XIX. r. vádlott 50.400 (ötvenezer-négyszáz) Ft

megfizetésére köteles az állam javára.

Indokolás

[1] A Tatabányai Törvényszék 2023. február 27. napján kihirdetett 17.B.102/2020/228. számú ítéletében Terhelt1 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése bűntettében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont). Ezért öt – halmazati büntetésül – 7 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a II. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[2] Terhelt3 III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése bűntettében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont), 4 rb., bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében (Btk. 342. § (1) bekezdés). Ezért öt – halmazati büntetésül – 8 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a III. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a III. r. vádlott által őrizetben töltött időt.

[3] Terhelt4 IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása bűntettében (Btk. 397. §). Ezért öt 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 1 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a IV. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A törvényszék Terhelt4 IV. r. vádlottat az ellene társtettesként, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás bűntette (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) és számvitel rendjének megsértése bűntette (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) miatt emelt vád alól felmentette.

[4] Terhelt5 V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b)

pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) és 5 rb., bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés). Ezért őt – halmazati büntetésül – 7 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, 7 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, 7 év könyvelői foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy az V. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte az V. r. vádlott által őrizetben töltött időt.

[5] Terhelt6 VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) és 2 rb., bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés). Ezért őt – halmazati büntetésül – 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott szabadságvesztésből a VI. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[6] Terhelt7 VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont), 2 rb., társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés) és költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont). Ezért őt – halmazati büntetésül – 6 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, 6 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a VII. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[7] Terhelt10 X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként, bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) és társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés). Ezért őt – halmazati büntetésül – 6 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre, 6 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a X. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[8] Terhelt12 XII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) és bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont). Ezért őt – halmazati büntetésül – 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott szabadságvesztésből a XII. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[9] Terhelt14 XIV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont),

bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) és 2 rb., társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés). Ezért őt – halmazati büntetésül – 3 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott szabadságvesztésből a XIV. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[10] Terhelt15 XV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont), és bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont). Ezért őt – halmazati büntetésül – 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.500,- forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott összesen 450.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. A kiszabott pénzbüntetésbe beszámítani rendelte a XV. r. vádlott által őrizetben töltött időt azzal, hogy egy napi őrizetnek egy napi tétel pénzbüntetés felel meg.

[11] Terhelt16 XVI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont) és társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt, mint visszaesőt – halmazati büntetésül – 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000,- forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott összesen 300.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként egy napi, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[12] Terhelt17 XVII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés a) pont), bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont), társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés) és társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt – halmazati büntetésül – 4 év börtön fokozatú szabadságvesztésre, 4 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott szabadságvesztésből a XVII. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[13] Terhelt19 XIX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont), és bűnsegédként elkövetett számvitel rendjének megsértése büntetében (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont). Ezért őt – halmazati büntetésül – 2 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztésre, 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a kiszabott szabadságvesztésből a XIX. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[14] A törvényszék a Kft1. jogi személlyel szemben 200.000.000,- Ft pénzbírságot szabott ki. Az eljárás során zár alá vett szám8. hrsz-ú, természetben a cím102. szám alatti ingatlan vagyontárgy helyébe lépett 144.360.000,- Ft-ot a Kft1. „f.a.” részére kiadni rendelte, azonban

a fenti összeget a pénzbírság biztosítása érdekében visszatartotta. Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[15] A törvényszék ítéletével szemben az ügyész Terhelt4 IV. rendű vádlott terhére, a minősítés megváltoztatása, valamint súlyosbítás érdekében jelentett be fellebbezést. Terhelt2 II. rendű vádlott felmentés, másodlagosan enyhítés, védője ezen túl a bünszervezetben való részvétel mellőzése, Terhelt3 III. rendű vádlott és védője enyhítés, valamint a bünszervezet mellőzése, Terhelt4 IV. rendű vádlott 3 nap gondolkodási idő bejelentése után felmentés, másodlagosan a bünszervezetben való részvétel mellőzése, valamint enyhítés, másodsorban az előzetes mentesítés alkalmazásának mellőzése, valamint a bűnügyi költség II., III. és V. rendű vádlottakkal egyetemleges megfizetésre kötelezés miatt, majd azt egy nappal később módosítva már felmentése érdekében is bejelentette, védője felmentés, másodlagosan az előzetes mentesítés és a bűnügyi költség viselésére kötelezés mellőzése, Terhelt5 V. rendű vádlott és védője felmentés, Terhelt6 VI. rendű vádlott és védője felmentés, másodsorban enyhítés, Terhelt7 VII. rendű vádlott és védője bünszervezet mellőzése és enyhítés, Terhelt10 X. rendű vádlott védője felmentés, másodsorban enyhítés, Terhelt12 XII. rendű vádlott és védője enyhítés, Terhelt14 XIV. rendű vádlott védője felmentés, téves minősítés, valamint enyhítés, Terhelt17 XVII. rendű vádlott és védője felmentés, másodlagosan enyhítés, Terhelt19 XIX. rendű vádlott és védője enyhítés érdekében, míg a Kft1.. jogi képviselője a pénzbírság biztosítása érdekében elrendelt visszatartási jogra vonatkozó ítéleti rendelkezéssel szemben jelentettek be fellebbezést.

[16] Az elsőfokú bíróság ítélete Terhelt15 XV. r. vádlott vonatkozásában 2023. március 2., Terhelt16 XVI. r. vádlott vonatkozásában 2023. március 13. napján jogerőre emelkedett.

[17] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.180/2023/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított formában tartotta fenn, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta. Rámutatott, hogy a felülbírálat teljeskörű.

[18] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felülbírálatot akadályozó eljárási hibát nem vétett, és a tényállás is nagyrészt megalapozott, azonban a XIX. rendű vádlott elfogadott vallomása alapján szükséges kiegészíteni annyiban, hogy az elkövetésért e terhelt legalább 360.000,- Ft-ot vett át. Hozzáfűzte, az igen hosszadalmas bírósági eljárásban a törvényszék a szükséges és lehetséges bizonyítást felvette, azok lényegét az ítélet indokolásában megjelenítette. A tényállás megváltoztatására irányuló fellebbezések a felülmérlegelés tilalma miatt eredményre nem vezethetnek; a megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont a vádlottak bűnösségére, a vádlottak cselekményének minősítése is törvényes.

[19] A büntetés kiszabása körében kifejtette, hogy a IV. rendű vádlott vonatkozásában súlyosító körülményként szükséges értékelni a bűncselekmény elhúzódó jellegét, valamint azt, hogy a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása súlyos következményekkel járt. Emiatt, a kiegészített bűnösségi körülmények megfelelő nyomatékkkal történő értékelése mellett hosszabb tartamú szabadságvesztés és próbaidő indokolt, továbbá a foglalkoztatástól eltiltás tartama is indokolatlanul rövid.

[20] Felhívta a figyelmet arra is, hogy a tényállás kiegészítése, valamint a [208] bekezdése alapján a XVII. rendű vádlottal szemben 60.000,- Ft, Terhelt19 XIX. rendű vádlottal szemben 360.000,- Ft összegben vagyonek Kobzásnak van helye. Emellett Terhelt5 V. rendű vádlott védelmét kirendeléssel dr. Név2 látta el, aki azonban több határnapon ellátta az V. r. vádlott mellett Terhelt19 XIX. rendű vádlott védelmét is, az így felmerült díj összesen 270.360,- Ft, ezért az V. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség összege 586.135,- Ft, míg a XIX. rendű vádlotté 589.704,- Ft. Megemlítette azt is, hogy a 193. sorszámú végzésben a bíróság 61. sorszámon rendelte bejegyeztetni dr. Név3 XIV. rendű vádlott védője részére megállapított 259.200,- Ft védői díjat, melyet az V. rendű vádlott által megfizetendő bűnügyi költség

összege nem tartalmaz, illetve a 210-II. számú végzés ugyanezen tételszám alatt dr. Név2 részére 46.496,- Ft-ot rendelt bejegyezni, melynek megfizetésére a törvényszék V. rendű vádlottat nem kötelezte. Terhelt17 XVII. rendű vádlott aláírását pedig szakértő vizsgálta, a felmerült bűnügyi költség összege 183.250,- Ft melyről a törvényszék nem rendelkezett. A bizonyítási eszköz beszerzése szükséges volt, ezért költsége e vádlottat terheli.

[21] A törvényszék a Kft1. „f.a.” jogi személlyel szemben pénzbírságot szabott ki, amelynek jogalapja, valamint összege a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény rendelkezéseinek megfelel, az ítélet rendelkező részében azonban a felszámoló megnevezése kötelező.

[22] Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a bejelentett fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálja el, a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontjában írt részbeni megalapozatlanságot az indítványban írtak szerint küszöbölje ki, az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát és a próbaidő hosszát súlyosbítsa, továbbá hosszabb időre a gazdálkodó szervezet vezetője foglalkozástól tiltsa el, Terhelt17 XVII. rendű vádlottal szemben 60.000 Ft, Terhelt19 XIX. rendű vádlottal szemben 360.000 Ft erejéig vagyonek kobzást alkalmazzon, Terhelt5 V. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség összege 632.630 Ft, Terhelt19 XIX. rendű vádlotté 589.704 Ft, Terhelt14 XIV. rendű vádlotté 848.904 Ft, Terhelt17 XVII. rendű vádlottat 183.250 Ft bűnügyi költség megfizetésére kötelezze, ezen túlmenően pedig a II. rendű vádlott nevét és születési idejét pontosítsa és a felszámolót jelölje meg.

[23] A II. r. vádlott védője a fellebbezésének indoklásában a jogorvoslati kérelmét fenntartotta. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet nem rendelkezett azon védői indítványról, amely a bizonyítékok köréből a titkos információgyűjtés anyagát, mint bizonyíték kirekesztését kérte. Érvelése szerint az engedélyezés időpontjában hatályos büntetőeljárásról szóló törvény, az 1998. évi XIX. törvény 206/A. § (1) bekezdésében rögzítettek szerint a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban való felhasználhatósága vonatkozásában a nyomozás haladéktalan elrendelése, mint feltétel nem állapítható meg. A Tatabányai Járásbírósági nyomozási bírójának 9.Bny.106/2016/2. sorszámú bizonyítékként történő felhasználásra alkalmasságot megállapító végzésének indoklásából kitűnik, hogy a NAV Nyugat-dunántúli Bűnügyi Igazgatósága Vas Megyei Felderítési Osztályán az első közlemények 2014. évi iktatással érkeztek meg a nyomozó hatósághoz, a nyomozás elrendelésére a NAV Nyugat-dunántúli Bűnügyi Igazgatósága Kiemelt Ügyek Vizsgálati Osztálya által pedig csak 2016. április 19. napján került sor, tehát jóval később. Emellett a Be. 206/A. § (3) bekezdése szerint a felhasználásra való alkalmasságról történő döntés érdekében az ügyész hetvenkét órán belül a nyomozási bíróhoz fordul. A Tatabányai Járásbíróság nyomozási bírójának végzése viszont csupán annyit tartalmaz, hogy megfelel a (3) bekezdésben írtaknak is az ügyész indítványa, azonban sem a nyomozási bíró végzése, sem a védelem rendelkezésére álló nyomozati iratanyag ezt nem támasztja alá, figyelemmel arra is, hogy a nyomozást 2016. április 19. napján elrendelte a NAV Nyugat-dunántúli Bűnügyi Igazgatósága, a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség indítványa pedig csak 2016. április 25-én érkezett be a járásbíróságra.

[24] Megjegyezte, hogy a 2016. április hó 19. napján Szombathelyen kelt titkos információszerzés kielemezése során a nyomozó hatóság a rendelkezésükre álló információk alapján a bűncselekmény elkövetésével Terhelt1et, dr. Név4ot, Név5át, Terhelt5ot és Terhelt3t gyanúsította, azzal, hogy Terhelt1 tevékenységét Név5a segíti és az utasításokat Terhelt1 dr. Név4tal történő egyeztetést követően adja ki. Ehhez képest Név5a telefonszáma esetenként Terhelt2hoz lett betársítva, melynek kapcsán a jelzésüket a hanganyagok meghallgatásakor az ügyészség és a bíróság elfogadta, hogy nem védeence hallható a közleményekben és ez a

telefonszám nem is az övé volt, ennek ellenére a törvényszék ezen közlemények tartalmát mégis a II. r. vádlottnak rója fel.

[25] Kifejtette továbbá, hogy a II. r. vádlott védekezése során tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését, a nyomozati szakaszban nem tett vallomást, a bíróság előtt már élt észrevételezési jogával. Megállapítható az is, hogy Terhelt3 vallomásában nem említette meg, hogy a cégiratokat nem a II. r. vádlott kezelte, a lehallgatási jegyzőkönyvek rá nézve kizárólag a NAV ellenőrzés miatti iratok rendbetételéről való kommunikálást tartalmazzák, a házkutatás során nála nem került semmi sem lefoglalásra, a tanúvallomások nagy része nem érintik őt, vagy nem a kereskedelemmel kapcsolatosan ismerik fel.

[26] Az igazságügyi adó- és könyvszakértői vélemény is csak azt igazolta, hogy amennyiben a Kft1.. által befogadott számlák nem tekinthetők hiteles bizonylatnak, akkor 478.072.000, - Ft adókülönbözet keletkezik. Sem a bíróság, sem az ügyészség a bizonylatok hitelességét nem tekintették szakértői kérdésnek, így a szakértő a véleménye elkészítésekor alpból fikciós helyzetből indult ki, így lényegében a költségvetési csalás vonatkozásában csak összecszerúséget munkált ki. Ugyanakkor a szakértői vélemény rögzíti azt is, hogy a társaság részéről rendezett, ellenőrzésre alkalmas könyvelési iratanyag, főkönyvi listák nem álltak rendelkezésre, így a különböző helyszíneken fellelt bizonylatokra, illetve bemutatott áfa analitikára támaszkodva tett tételes megállapításokat. Ezenfelül a VIES adatok esetén is a rendszerben jelentős közösségi beszerzési forgalmat bonyolítottak a vizsgált cégek, amelyet csak a tagállami kontrolladatokból lehetett megállapítani, mert saját bevallásukban ezt a társaságok nem szerepeltették. Rögzítette továbbá, hogy a bankszámlaadatok arra mutattak rá, hogy a Kft1. beszállítói között megjelenő vizsgált cégek működő, forgalmat bonyolító vállalkozások voltak a vizsgált időszakban.

[27] A szakértői vélemény szerint számlakapcsolatok és a banki feldolgozás alapján felrajzolt folyamatok összevetése alapján megállapítható, hogy vannak az alsóbb szinten álló cégek között olyanok, amelyekhez pénzügyi folyamat kapcsolható volt, de számla nem szerepelt a lefoglalt iratanyagban, így a Kft2., Kft3., Kft4., Kft5., Kft6., Kft7., Kft8., Kft9., Kft10. vonatkozásában csak részben lehetett képet alkotni. A Kft1.. vonatkozásában pedig azt rögzítette, hogy a vizsgált időszakban a tényleges gazdasági kapcsolatai nem ismerhetők meg, így megghiúsul a vizsgált időszak ellenőrzése. Ellentmondásos azonban, hogy később azt is leírja, hogy a számviteli rend sérelme csak akkor állapítható meg a Kft1.. esetében, ha megállapításra kerül, hogy a számlázási láncolat részeként befogadott számlái nem tekinthetők hiteles bizonylatnak, azt viszont nem tekintette szakkérdésnek a törvényszék, hogy a számlák tartalmuk szerint hiteles bizonylatnak minősülnek-e, így nincs kétséget kizáróan alátámasztva szakértői bizonyítással a számlák valóságtartalma. Hozzáfűzte azt is, hogy a szakértő áfa-analitikát kizárólag a Kft1..-nél, illetve részben a Kft2.-nél talált a rendelkezésére bocsátott iratanyagban, egyebekben nem, ekként a szakértő nem tudta beazonosítani, hogy a számlák tartalma levonásba került-e. Áfa analitika hiányában azonban nem bizonyítható, hogy levonásra került-e a számlák áfa adótartalma. Emiatt álláspontja szerint a számlakibocsátók áfa bevallásai és az azt alátámasztó analitikák, főkönyvi könyvelési számlák nélkül szakmailag nem lehet megállapítani, hogy a költségvetést kár érte-e. Ugyanis amennyiben a számlák áfa összegét a számlakiállító bevallotta és pénzügyileg rendezte, akkor a levonásba helyezett áfák nem okoztak a költségvetésnek kárt.

[28] Részletesen bemutatta és elemezte tanú31, tanú26, tanú27, tanú28, tanú29, tanú13, tanú14, tanú16, tanú18, tanú19, tanú20, az I. számú tanú, tanú33, tanú7, tanú8, tanú34, tanú35, tanú9, tanú36, tanú37 tanúk, valamint Terhelt5, Terhelt3, Terhelt4, Terhelt7, tanú38, tanú39, Terhelt6, Terhelt10, Terhelt10né terhelt-társak vallomásait, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezen vallomásokból nem lehet megállapítani, hogy Terhelt2 vádlottnak a

vádbeli cselekményekkel kapcsolatban milyen szerepe volt, ekként a törvényszék a tényállás megállapítása során iratellenes és okszerűtlen következtetést vont le.

[29] A bűnszervezet kapcsán hivatkozott a egyéb érdekelt³ és a Győri Ítéltábla határozataira, valamint azok kapcsán a 4/2005. BJE jogegységi határozatra, és arra a következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre álló iratanyag nem tartalmaz, nem is tartalmazhat bizonyítékot arra nézve, hogy a II. r. vádlott bűnszervezetben követte el a terhére rótt bűncselekményeket, nem állapítható meg, hogy Terhelt² vádlott volt a felelős a banki utalások, készpénzmozgások ellenőrzéséért és hogy utasítási joga volt ahhoz is, hogy a Terhelt³ által beszerzett árukat mely cégek számlázzák, illetve a bevételeket mikor és kinek adják tovább. Nem állapítható meg, hogy a II. r. vádlottnak jogosultsága volt rendelkezni a társaságok tulajdonosainak számlája felett is, és az sem, hogy a II. r. vádlott utasításainak megfelelően az ügyvezetők, valamint III. r. és V. r. vádlottak a cégek bankszámláiról pénzt vettek fel, vagy vetettek fel a stróman ügyvezetőkkel, valamint az sem, hogy ezen pénzek a II. r. vádlotthoz kerültek, aki a közreműködésük arányában a cégek ügyvezetőinek pénzt adott vissza, illetve, hogy az V. r. vádlott részben a II. r. vádlott utasításai, illetve közvetítése alapján ún. bróker cégeket épített be, amelyeket a II. r. vádlott közreműködésével irányított.

[30] Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 7. § (4) bekezdésére figyelemmel a II. r. vádlottat a terhére rótt bűncselekmények vádja alól - bizonyítékok hiányában - mentse fel.

[31] A III. r. vádlott védője az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezést fenntartotta. A bűnszervezetben történt elkövetés kapcsán kifejtette, hogy egységes az ítélkezési gyakorlat a tekintetben, hogy amennyiben a bíróság bűnszervezeti elkövetést állapít meg, ítéleti tényállásában nem elég pusztán ezt a tényt rögzítenie, hanem részletesen le kell írnia, miben nyilvánult meg a bűnszervezeti elkövetés, milyen szintjei voltak, milyen hierarchia működött, milyen konspirációs tevékenység zajlott. Ekként a tényállásban tényeknek kell szerepelniük, nem jogszabályi hivatkozásoknak, ugyanakkor az elsőfokú bíróság még magát a törvényi meghatározást sem szerepeltette a tényállásban, csak a jogszabályhelyet jelölte meg. A tényállásban vannak ugyan olyan ténymegállapítások, amelyek a bűnszervezet egyes ismérveivel összekapcsolhatóak, de a konspiráció kapcsán semminemű adat nem szerepel. Emiatt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete e tekintetben súlyos fokban hiányos, megalapozatlan, mivel az ítéleti tényállásból nem derül ki, miben öltött testet a konspiratív működés, a konspirációs tevékenység. Hozzáfűzte, ezt a hiányosságot már a vádirat is magában hordozta, hiszen a vád tárgyává tett tényállás sem tartalmazta azokat a tényeket, amelyek a bűnszervezet megállapításához nyújtottak alapot, ami megítélése szerint a Be. 422. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a törvényes vád hiányát jelenti, ami feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés.

[32] Érvelése szerint az ítélet indokolása sem ad kielégítő magyarázatot arra, hogy a vádlottak közötti szervezettség és összehangoltság miért mutatott olyan magasabb szintű szervezettséget, együttműködést, ami kiemeli ezt az elkövetői kört a pusztán a bűncselekmény jellegéből adódóan, szükségszerűen együttműködve tevékenykedők köréből, azaz a bűnszövetségben elkövetésen túl mutat, ami azért is fokozott hiányosság, mert a jogalkotó rendkívül súlyos következményekkel sújtja a bűnszervezeti elkövetést.

[33] A konspiráció talán az egyik legmarkánsabb jellemzője a bűnszervezeti elkövetésnek, mivel a konspiratív működés szolgálja leginkább azt a célt, ami a bűnszervezet létrejöttét, kialakítását generálja. Számos eseti döntés mutatott rá arra, hogy a bűnszervezet fogalmi elemei közül a konspiratív működési jelleg az, amely a leginkább hordozza azt a minőségi többletet, amely a bűnszövetséget a bűnszervezet szintjére emelheti. Miután az összehangolt szervezettség a törvényi fogalomból kikerült, a tagok bűnelkövetésre vonatkozó, egymást erősítő szándéka helyett a jogalkalmazói vizsgálat fókuszába a konspirációt, azaz a szervezeti

tevékenység titkosságát, illetve a leplezésre utaló körülményeket kell helyezni. A törvény miniszteri indokolása szerint a konspiráció nem egyszerűen összehangolt működés, hanem a külvilág előtt rejtteni szándékolt és sikerrel rejtett összehangolt működés. Egyfajta titkos szervezettség és leplezett működés értendő alatta, amelynek célja a csoport tényleges tevékenységének elfedése, a hatósági felderítés megghiúsítása. A konspiratív működésnek ráadásul a csoport tevékenysége, és nem a bűncselekmények elkövetése tekintetében kell megvalósulnia. Konspirációra utal a kapcsolattartás rejtett kódjainak és kódolt nyelvnek az alkalmazása, a bűncselekmények eredményét elfedő és felderítését akadályozó intézkedések megtétele.

[34] Rámutatott, hogy számos elvi élű bírósági döntés leszögezte, hogy gazdasági társaságok felhasználásával elkövetett adócsalási cselekmények esetében a törvényi fogalom sematikus értelmezése ahhoz vezet, hogy ilyen cselekményt nem is lehet másként, mint bűnszervezetben elkövetni. Ez pedig nyilvánvalóan ellentétes a törvényalkotói céllal, hiszen a költségvetési csalás esetében a törvényalkotó a bűnszövetséget tette minősített esetté, kifejezve azt, hogy a bűnszövetséget tekinti tipikus társas elkövetési alakzatnak. Amennyiben a bíróságok minden költségvetési csalásos ügyben bűnszervezetet állapítanak meg, a minősített eset ki fog üresedni, a bíróságok ezzel egyrészt koherencia-zavart idéznek elő, másrészt a Btk. arányossági rendszerét is megbontják. Költségvetési csalás esetében a strómanok alkalmazásán és a fiktív gazdasági eseményeken túl a fiktív székhelyek és személyazonosságok alkalmazása, ún. „fekete telefonok” használata, hamis dokumentumok gyártása, a társaságok "cserélgetése" és irataik megsemmisítése utalhatnak bűnszervezetre, mert azok már túlmutatnak a költségvetési csalás tényállási elemét jelentő, a cselekvőséghez szükségszerűen kapcsolódó megtévesztésen, céljuk kifejezetten a hatósági felderítés megghiúsítása és a hierarchia magasabb szintjén állók személyének rejtve tartása.

[35] A bűnszövetség és a bűnszervezet elhatárolása kapcsán hivatkozott a Győri Ítéltábla Bf.114/2007/49. számú, a Szegedi Ítéltábla Bf.97/2019/48. számú, Bf.431/2015/20. számú és Bf.167/2019/124. számú határozataira, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a törvényszék által az ítélet [564] bekezdésében jelen ügy kapcsán leírt ismérvek nem elegendők a konspiratív működés, és így a bűnszervezet megállapításához. A bíróság által tett megállapítások az átlagost meghaladó konspiratív jelleget nem tükröznék, semmi olyan cselekvőség nem szerepel, amely a cselekményt magasabb bűnelkövetői szintre emelné. Utal ugyan a törvényszék olyan mozzanatokra, amelyek már a konspiráció irányába mutathatnának, azonban ezek részben iratellenes megállapítások, részben helytelen következtetések.

[36] Az elsőfokú bíróság szerint a konspiráció egyik eleme volt, hogy az I. r. vádlott a szervezet egyes tagjaival csak közvetítők útján tartotta a kapcsolatot. Ez megítélése szerint egyrészt a tevékenység volumenét, a cégek számát tekintve kifejezetten életszerű és indokolt, másrészt önmagában még semmiféle konspirációra nem utal. A tényleges leplezési törekvésnek, az ún. belső konspirációnak legfeljebb az lenne megfeleltethető, hogy Terhelt1 az alsóbb szinteken lévő személyekkel kizárólag közvetítők útján, anonimitását megőrizve állt kapcsolatban annak érdekében, hogy személye rejtve maradjon. Erről azonban szó sem volt, hiszen a bizonyítási eljárásban számos adat merült fel arra vonatkozóan, hogy Terhelt1 a nem közvetlenül alatta lévő személyekkel is rendszeresen találkozott személyesen, vagy beszélt telefonon, illetőleg többüket korábban ismerte. A bizonyítási eljárás adatai alapján egyértelmű, hogy egyik elkövető sem törekedett arra, hogy kiléte egy szűk személyi kört kivéve rejtve maradjon. A Kft1. telephelye ismert volt az alsóbb szinten lévő személyek előtt, többen közülük nem egy alkalommal jártak ott, sőt, megbeszéléseken is részt vettek, ami ellentmond a belső, de a külső konspirációs jellegnek is.

[37] A konspiráció hiányára utal álláspontja szerint az is, hogy az érintett elkövetők saját nevüket használták, nem váltogatták telefonszámaikat, személyes találkozókon vettek részt, többen ismerték egymás családját, lakóhelyét. Jelen esetben pedig Terhelt3 III. r. vádlott nyúli lakóhelyén többen is megfordultak, családtagjaival ott találkoztak, azaz végső soron a saját otthonában, amely bejelentett lakóhelye is, felesége és gyermekei jelenlétében folytatta a törvényszék szerint leplezni igyekezett tevékenységét.

[38] Az elsőfokú bíróság szerint a konspiráció része volt, hogy a tevékenység fiktív voltát a valótlan gazdasági események minél alaposabb és széleskörűbb dokumentálásával, végül pedig a cégek fantomizálásával igyekeztek leplezni. Mindezek azonban álláspontja szerint a költségvetési csalás tényállási elemét jelentő, a cselekvőséghez szükségszerűen kapcsolódó megtévesztési elemek, nem pedig konspirációs törekvések.

[39] Az elsőfokú bíróság arra is hivatkozik, a lehallgatott beszélgetések tartalma is alátámasztja, hogy konspiráció zajlott, mert a telefonon folytatott egyeztetések során igyekeztek kerülni a konkrétumokat, a cégneveket sokszor kezdőbetűkkel vagy rövidítésekkel használták, egymást fedőneveken, beceneveken szólították, illetőleg többször használták az „akció” kifejezést. Ugyanakkor a becenevek nem kifejezetten az elkövetés érdekében kitalált és használt fedőnevek voltak, hanem adott esetben általánosan, illetve más kapcsolat rendszerekben és sok esetben jóval már az elkövetési időszak előtt is használt becenevek. Ugyancsak nem konspirációra utal, hogy cégneveket rövidítve használnak, hiszen több cég neve is hosszabb, bonyolultabb volt, értelemszerűen a kommunikációt könnyítette, hogy nem a teljes cégnevet használták.

[40] Kifejtette továbbá, hogy a bűnszervezeti működés esetében a konspirációhoz szorosan kapcsolódik a szervezeti hierarchia. Nagyon lényeges, hogy az egyes szintek kialakulása nem véletlenszerűen történik, hanem bizonyos célok érdekében kialakítják azokat, és ezért vertikálisan hierarchikus is a szervezet. Önmagában egy bűnelkövetésre berendezkedett szerveződés még nem válik bűnszervezetté pusztán attól, hogy többszintű. A többszintűség és a hierarchia nem csak annak érdekében kell, hogy kialakuljon, hogy a működés hatékonyabb legyen, hiszen ez önmagában gazdasági érdek, hanem egy büntetőjogi értelemben jóval jelentősebb cél érdekében, a bűnügyi felderíthetőség és számonkérés megnehezítése, a bűnüldöző hatóságok elől történő sikeres elrejtés, leplezés érdekében.

[41] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság által vázolt többszintű szervezet valójában három szintű volt, az I. r. és a II. r. vádlott, valamint az I. számú tanú egy szintet képviseltek, közöttük horizontális munkamegosztás volt, nem álltak alá-fölé rendeltségi viszonyban, a következő szint Terhelt3 és az V. r. vádlott volt, míg a harmadik szint a cégvezetők. Ez a felépítés pedig semmiben sem tér el azoktól a klasszikus szisztémáktól, a működtetést is beleértve, amely szinte minden költségvetési csalásra irányuló bűnös szerveződés sajátja.

[42] Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, mellőzze a bűnszervezeti elkövetésre vonatkozó megállapítást, és erre tekintettel, a büntetési tételkeret felső határának terheltre nézve kedvező változása miatt – az enyhítő körülményekre figyelemmel – mérsékelje a kiszabott szabadságvesztés tartamát.

[43] A IV. r. vádlott védője a felmentésre irányuló fellebbezését azzal indokolta, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott már a nyomozás során elmondta, hogy a fagyasztott brazil csirkemellel kapcsolatos ügyek intézéséből a tulajdonosi kör őt kirekesztette, ezzel a termékkel kizárólag a tulajdonosok foglalkoztak. Hozzáfűzte, hogy az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlott védekezését megalapozottnak tartotta és éppen erre figyelemmel felmentette az ellene emelt költségvetési csalás vádja alól, azzal azonban, hogy úgy ítélte meg, ügyvezetőként kötelezettsége lett volna a Kft1.. ezirányú tevékenységének ellenőrzése, és ebben a körben meg kellett volna

akadályoznia a bűncselekmény elkövetését, vagy legalábbis intézkednie kellett volna ebben a körben.

[44] Ennek kapcsán kifejtette, ténykérdés, hogy a bűncselekménnyel érintett időszakban a társaság egyedüli tulajdonosa a Név6 elnevezésű máltai gazdasági társaság volt, mellyel kapcsolatosan a cégmásolat alapján megállapításra került, hogy tulajdonosként a társaságnál néhai Terhelt1 I. r. vádlott járt el, ő volt a tulajdonos cégjegyzékbe bejegyzett képviselője, és a tulajdonos társaság egyik tagja, míg a másik tag a büntetőeljárás során kihallgatott 1. számú tanú, nevezetesen Dr. Név4. Álláspontja szerint e körben tisztázni szükséges a tulajdonosok és az ügyvezető közötti felelősségi, utasítási viszonyokat.

[45] A Ptk. korlátolt felelősségű társaságra vonatkozó rendelkezései között, a Ptk. 3:112 §. (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselő a társaság ügyvezetését a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján önállóan látja el. E minőségében a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak, és a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve. A vezető tisztségviselőt a társaság tagja nem utasíthatja és hatáskörét a legfőbb szerv nem vonhatja el. Az ehhez fűzött jogszabályi indokolás szerint természetesen a vezető tisztségviselő önállósága nem jelenti azt, hogy teljes mértékben függetleníthetné magát a társaság tagjai által kifejezésre juttatott társasági akarattól, a vezető tisztségviselő alá van rendelve nemcsak a jogszabályoknak, hanem a társaság létesítő okiratában és legfőbb szervei határozataiban foglaltaknak. A legfőbb szerv azonban csak a hatáskörébe tartozó kérdések eldöntésében befolyásolhatja az ügyvezetést, az ügyvezetés hatáskörébe tartozó ügyeket nem vonhatja el az ügyvezetés hatásköréből. A tagok azonban nincsenek elzárva attól, hogy a legfőbb szerv hatáskörét a létesítő okiratban bővítsék, és ezzel korlátozzák az ügyvezetés mozgásterét.

[46] Ezzel szemben a (3) bekezdés az egyszemélyes gazdasági társaságok vonatkozásában akként rendelkezik, hogy egyszemélyes gazdasági társaságnál az egyedüli tag az ügyvezetésnek utasítást adhat, amelyet a vezető tisztségviselő köteles végrehajtani. Mindebből pedig az következik, hogy abban az esetben, ha csupán egy tulajdonosa van a társaságnak, az egy tulajdonos - jelesül a Név6 - jogosult az ügyvezetőt utasítani, aki az utasítást köteles végrehajtani. Terhelt4 tehát mint ügyvezető köteles volt tudomásul venni a tulajdonos azon döntését, hogy a brazil csirkemellfilével kapcsolatosan a tulajdonos, illetve az általa meghatározott személyek dönthetnek, járhatnak el, felettük, így utasítási, intézkedési joga nem volt.

[47] Mindezek alapján érvelése szerint tévedett a törvényszék akkor, amikor a fenti jogszabályi rendelkezések ellenére a IV. r. vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította, azoknak megfelelően ugyanis az alapító, az egyedüli tulajdonos jogszerűen zárta ki az ügyvezetőt a bűncselekmény tárgyává tett ügyletek köréből, amivel egyidejűleg korlátozta ezen ügyletekre az ügyvezetőt egyébként megillető jogköröket, azaz jogszerűen zárta ki a IV. r. vádlottat nem csupán ezen ügyletek megkötéséből, lebonyolításából, de értelemszerűen az, hogy a tulajdonos nem kívánta ezen ügyletekbe bevonni az ügyvezetőt, azt is jelentette, hogy az ügyvezető ezen ügyletek vonatkozásában nem nyúlhatott át a tulajdonos feje felett, azaz nem ellenőrizhette a tulajdonost, illetve a tulajdonos által vagy az ő kizárólagos felhatalmazásával megkötött, a büntetőeljárás tárgyává tett ügyleteket. Hozzáfűzte, hogy az elsőfokú bíróság azt sem vette figyelembe, hogy a IV. r. vádlott ezen beszerzések vonatkozásában tudomással bírt arról, hogy az elé került megrendelések, szerződések teljesültek, az áru Tatára, a Kft1. „f.a.” telephelyére beérkezett, és azt is tudta, hogy az ügyvezetése alatt álló társaság a benyújtott számlákat, azok ellenértékét kiegyenlítette, mert ezekről viszont igazoltan tudomást szerzett.

[48] A törvényszék által megállapított tényállás szerint a bűncselekményeket egyébként ténylegesen nem a Kft1.. beszállítói követték el, a bűncselekmény azzal valósult meg, hogy ténylegesen nem azok a gazdasági társaságok hozták be külföldről, Szlovákiából az árut, akik

megrendelőként szerepeltek, ezen gazdasági társaságokat csupán névlegesen vették igénybe erre a tevékenységre, ezen társaságok feladata csupán annyi volt, hogy legális külföldi beszerzés látszatát keltve megalapozzák a Kft1.. beszállítói részére azt a jogot, hogy ezen beszállítók magyarországi általános forgalmi adóval terhelt beszerzését „imitálva” lehetőséget adtak arra, hogy a beszállítók általános forgalmi adóval terheltlen számlázhassanak a Kft1.. számára, aki ezzel jogosulttá vált a reá áthárított általános forgalmi adó visszaigénylésére. Ezen társaságok szerepére, tevékenységére pedig a IV. r. vádlottnak egyáltalán nem lehetett semmiféle rálátása, ráhatása, és így az ellenőrzési kötelezettség elmulasztása szóba sem kerülhetett, mivel nem lehetett olyan ellenőrzési lehetősége, amely lehetővé tette volna számára az elkövetett bűncselekmény megismerését, vagy annak megakadályozását, de még csupán megnehezítését is.

[49] Mindezekre figyelemmel elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a IV. r. vádlott vonatkozásában változtassa meg és mentse fel a költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása büntettének vádja alól. Másodlagosan, amennyiben az ítéltábla nem osztja a felmentésre irányuló fellebbezési indítványt, úgy abban az esetben is megítélése szerint törvénysértő a vádlott indítványozott, de a bíróság által egyébként is kötelezően vizsgálendő előzetes mentesítésének mellőzése, melynek egyébként indokát a törvényszék nem is adta meg.

[50] Ennek kapcsán kifejtette, hogy a bűncselekmény befejezésétől az elsőfokú ítélet meghozataláig közel hét év, a másodfokú elbírálásig gyakorlatilag nyolc év eltelt úgy, hogy az időmúlásban a IV. r. vádlottnak semmi szerepe nem volt. A IV. r. vádlott folyamatosan együttműködött a nyomozó hatósággal, a nyomozás során tett vallomásait az elsőfokú bíróság ítéletében ténybelileg visszaigazolta, valamennyi idézési kötelezettségének, megjelenési kötelezettségének eleget tett, a bírósági eljárás során is valamennyi, hozzá intézett kérdésre a szükséges és valós választ megadta. Ha lett volna esetlegesen bármiféle ellenőrzési, felügyeleti kötelezettsége, melyet a IV. r. vádlott elmulasztott, e mulasztás a fentebb is vázolt körülményekre figyelemmel oly csekély, oly távoli, amely egyrészt indokolatlanná teszi a vele szemben alkalmazott gazdasági társaság vezető tisztségétől történő, még a legcsekélyebb időtartamú eltiltást is, és indokolja a IV. r. vádlott előzetes mentesítésben történő részesítését.

[51] Úgyszintén törvénysértőnek ítélte a IV. r. vádlott bűnügyi költségek viselésére kötelezését. A szakértő kirendelésére a költségvetési csalás megállapítása, megállapíthatósága érdekében került sor, a költségvetési csalás büntette vonatkozásában azonban a IV. r. vádlott felmentésre került, így az annak kapcsán felmerült bűnügyi költség viselésére sem lehetett volna kötelezni a IV. r. vádlottat.

[52] Az V. r. vádlott védője fellebbezésében kifejtette, hogy védence az adóigazgatási eljárást meghaladóan a büntetőeljárásban sem annak nyomozati, sem annak tárgyalási szakában vallomást nem tett, az utolsó szó jogán általa előadottakból azonban egyértelműen következik, hogy teljes mértékben tagadja azt, hogy bűncselekménybe ütköző tevékenységet folytatott volna. Hozzáfűzte, hogy az V. r. vádlott védekezésének lényege, ártatlanságába vetett hite leegyszerűsítve abban mutatkozik, hogy az általánosságban szóba jöhető könyvelői feladatokat meghaladóan ő nem volt részese semmilyen bünszervezetnek, szándékegységben bűncselekmény megvalósítása kapcsán vagy annak érdekében senkivel nem működött közre, tevékenysége a könyvelői tevékenység kereteit nem lépte túl. Ahogy az adóeljárásban tett nyilatkozata ezt egyébként tartalmazza, kezdettől nem vitatta a kapcsolatát számos, a vádiratban és az ítéletben tételesen is felsorolt társaságok, valamint azok ügyvezetői tekintetében, és nem vitatta azt sem, hogy ellátta ezen cégek könyvelési feladatait az aktuális ügyvezető megbízásából, akikkel ezen okból kellett kapcsolatot tartania.

[53] Tagadása ellenére a törvényszék a szóba jöhető vádlott társak és a tanúk vallomásait mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy Terhelt5 túllépte a könyvelőtől elvárható

tevékenység határait, és az I. r. és II. r. vádlottal szándékegységben közreműködött abban, hogy 2015. január és 2016. május hónapra vetített időszakban valótlan gazdasági eseményeket rögzítő számlák felhasználásával az állami költségvetésnek vagyoni hátrányt okozva csökkentse a Kft1. általános forgalmi adófizetési kötelezettségét.

[54] Ennek kapcsán sérelmezte, hogy helytelenül következtetett az elsőfokon eljáró bíróság a védenca bűnösségére, a könyvelői teendőket a mindenkorl gyakorlattól eltérően életszerűtlenül és rendkívül megszorítottan, míg a vádlott-társak és a tanúk előadását egyoldalúan, kiterjesztően értelmezte, vette figyelembe az ítélezése során. Érvelése szerint a könyvelők számos olyan tevékenységet is végeznek, amely nem tartozik a megszorító értelemben vett szikár könyvelői teendők közé, még sincs arról szó, hogy bűncselekményt követnének el. Kapcsolataikkal, sablon szerződéseikkel, a mindenkorl ügyvezető kérésére vagy megbízásából történő levelezésekkel segítik a könyvelés tekintetében képviselt cég működését, anélkül azonban, hogy szándékuk bármilyen a jogalkotó által büntetni rendelt cselekmény elkövetésére irányulna.

[55] Kifejtette, hogy Terhelt3 előadása szerint ügyfele rosszul könyvelt, adóbevallásokat adott be, ügyfélkapu kódokkal rendelkezett, kézbesítési megbízott volt, cégeladásban cégvásárlásban közreműködött. Ezeket a tevékenységeket a könyvelők általában is elvégzik, számtalan esetben találnak vevőt egy-egy cég üzletrészei tekintetében, anélkül, hogy ezzel bármilyen bűncselekményt követnének el, ehhez ugyanis nagyságrendekkel több kell, tudattartalma át kell fogja a könyvelőnek, hogy egy bünszervezet részeként a költségvetést megkárosítandó cselekszik, kivitelezi mindezt. Mindez azonban álláspontja szerint ez nem bizonyított jelen büntetőeljárásban, nevezetesen, hogy Terhelt5 tudott a háttérben meghúzódo tényleges szándékról, nem bizonyított, hogy ebben bármilyen tekintetben érdekelt volt, és semmilyen adat nem merült fel arra vonatkozólag sem, hogy bárminemű ellentételezésben részesült volna bárkitől.

[56] Érvelése szerint teljesen okszerűtlen az a következtetése is az elsőfokú bíróságnak, az V. r. vádlott feladatát nem megfelelően látta el, hiszen a levelezésekben, a megrendelésekben és az adóbevallások elkészítésében is hiányosságok mutatkoznak, az általa könyvelt bünszervezet működtetése során bevont társaságok nevében jellemzően „0”-ás adóbevallásokat adott be, és így jelentősen megnövelte a fiktív működésnek a lelepleződését. Mindaddig amíg ennek az ugyancsak jelentékeny ellentmondásnak a feloldása nem történik meg, addig csak rendkívül egyoldalú és okszerűtlen logikai következtetések ténye jellemzi az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét, ami pedig a büntetőeljárasi kódexben hivatkozottak szerint nyilvánvalóan megengedhetetlen. Hiszen vagy része vagyok az egész láncolatnak és minden erőmmel abban vagyok érdekelt, hogy a mögöttes bűncselekmény ki ne tudódjon, vagy éppen ellenkezőleg, teszem a dolgom, könyvelek a kialakított könyvelési díj fejében, és úgy teljesítek, ahogy a rendelkezéseimre átadott bizonylatok a teljesítésemet megengedik, minden kozmetikázás nélkül, egyszerűen mert úgysem nekem fáj majd a fejem az adóhatósági eljárásban.

[57] Álláspontja szerint Terhelt5 ítéletben rögzített, tényekkel alátámasztható könyvelési és munkavégzési hanyagságából logikus, okszerű következtetéssel kizárólag erre a következtetésre lehet eljutni, mert ebben a körben nem megkerülhető védenca évtizedes könyvelési gyakorlata, így tisztában volt azzal, hogy a „0”-ás bevallás jelentősen megnöveli a fiktív működés lelepleződését. Minderre figyelemmel az V. r. vádlott felmentésére tett indítványt.

[58] A VI. r. vádlott védője az elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Nem vitatta, hogy a védenca által vezetett Kft3. a vádbeli időszakban beszállítóként játszott szerepet a Kft1. gazdasági tevékenységében. Ennek megfelelően a Kft1.-t érintő gazdasági láncban számlákat fogadott

be és számlákat állított ki a megrendelő felé, majd ezeket a számlákat szerepeltette a cég adóbevallásában és megfizette utána a szükséges adó- és járulék terheket. A probléma nem az volt, hogy a Kft3. megkárosította volna a költségvetést, hanem az, hogy segítséget nyújtott ahhoz, hogy ezt a Kft1. megtehesse. Ez a magatartás viszont mindenképpen tudatosságot, szándékosságot feltételez. Álláspontja szerint azonban az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kiegészítésre és ennek folyamányaként a bűnösség tárgyában hozott elsőfokú döntés felülbírálatra szorul.

[59] Az elsőfokú eljárás során a nyomozati szak kezdetétől egészen a tárgyalás berekesztéséig az a furcsa helyzet állt elő, hogy a gazdasági folyamat megszervezésében és lebonyolításában kulcs-szerepet játszó Terhelt5 V. r. vádlott nem tett érdemi nyilatkozatot. Ennek megfelelően egyáltalán nem cáfolta védenca azon állításait, melyek a kettőjük kapcsolatáról, az V. r. vádlott szerepéről és védenca saját tudattartalmáról szóltak, holott ez utóbbit közvetlenül kizárólag az V. r. vádlott tudta volna cáfolni, erre azonban nem került sor. Emiatt viszont az ítéleti tényállás több pontban kiegészítésre szorul. Nem lehet figyelmen kívül hagyni ugyanis azt a tény, hogy a VI. r. vádlott a Kft3-t több hónappal a vádbeli események előtt abból a célból vásárolta meg, hogy azzal település2-i építkezéseken végezzen építőipari munkákat. A cég megvásárlásának időpontját közhiteles nyilvántartás is alátámasztja. Azt is rögzíteni kell, hogy a Kft3. könyvelését attól a pillanattól kezdve, hogy védenca megvásárolta, az V. r. vádlott végezte, ő nyújtotta be az adóbevallásokat és ő szervezte a cég tevékenységét. Védenca maximálisan megbízott a nagy tapasztalattal és kellő szaktudással rendelkező V. r. vádlottban. Saját meg nem cáfolt állítása szerint többször megkérdezte V. r. vádlottól a vádbeli események során, hogy az adóbevallással és a cég tevékenységével minden rendben van-e és minden esetben azt a megnyugtató választ kapta, hogy minden rendben van, minden törvényesen és szabályosan működik. Mindebből az a kézenfekvő és meg nem cáfolt következtetés vonható le, hogy az V. r. vádlott megtévesztette védencét a Kft3. működésével kapcsolatban, és kihasználva tudatlanságát és járatlanságát, őt és a céget bűncselekmények elkövetéséhez használta fel, úgy, hogy a VI. r. vádlott tudata nem fogta át, hogy bűncselekmény elkövetéséhez nyújt segítséget.

[60] Tényként állapítható meg az is, hogy mikor felmerült a védencében a cég eladási szándék, mindkét társaság esetében Terhelt5 V. r. vádlottól is segítséget kért, hogy próbáljon vevőt találni a cégekre. Az szintén, hogy mindkét társaság esetében a vevő személyét az V. r. vádlott találta meg. Arról védencének semmilyen tudomása nem volt, hogy a vevő milyen célból kívánja megvásárolni a társaságokat. Valóban nem került sor az üzletrészek ellenértékének megfizetésére, de ez önmagában nem valósít meg bűncselekményt, mivel az üzletrész vételára nem olyan adat, melyet közhiteles nyilvántartás- cégnyilvántartás tartalmaz.

[61] Mindezekre tekintettel a kiegészített tényállás alapján az a következtetés vonható le, hogy védenca nem tudta azt, hogy bűncselekmény elkövetésében közreműködik, ezért a felmentésének van helye.

[62] A büntetés kiszabása körében felhívta a figyelmet arra, hogy a vádiratban – bár a VI. r. vádlottat bünszervezet keretében történő elkövetéssel vádolták – az szerepel, hogy amennyiben a vádlott az előkészítő ülésen elismeri a bűnösségét, akkor 2 év, 3 év próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre tesz a vádhatóság indítványt. Miután a védelem jelezte, hogy a büntetés felfüggesztése a bünszervezet megállapítása mellett kizárt, módosította az ügyész indítványát 2 év végrehajtandó börtönre. Ez két okból is jelentős hátrányt jelentett Terhelt6 VI. r. vádlottra nézve. Az első az, hogy amennyiben a vádhatóság a VI. r. vádlottat nem teszi be a bünszervezetbe, akkor védenca vonatkozásában a büntetőeljárás már három évvel ezelőtt lezárulhatott volna felfüggesztett büntetéssel, sőt mára már a felfüggesztés ideje is lejárt volna, különös figyelemmel arra is, hogy az ügyészség az elsőfokú bíróság döntését a bünszervezet mellőzése tekintetében a VI. r. vádlott esetében elfogadta.

[63] A másik az, hogy bár az elsőfokú bíróságot nem kötötte már az ügyészség előkészítő ülésre vonatkozó indítványa a büntetés mértéke tekintetében, ennek ellenére jóval súlyosabb büntetést szabott ki, úgy, hogy mellőzte a bünszervezet megállapítását, és eltelt további két év, amely további jelentős időmúlásként értékelendő.

[64] Mindezekre és a feltárt enyhítő körülményekre figyelemmel másodlagosan a VI. r. vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés jelentős enyhítésére és a végrehajtásának felfüggesztésére, ezzel egyidejűleg a közügyek gyakorlásától eltiltás, mint mellékbüntetés mellőzésére tett indítványt.

[65] A VII. r. vádlott védője az enyhítésért, valamint a bünszervezeti minősítés mellőzése érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Előadta, hogy Terhelt7 VII. r. vádlott a 2016. július 19. napján tett írásbeli vallomásában azt vallotta, hogy a Kft4., valamint a Kft5. társaság ügyvezetését veje, Terhelt3 III. rendű vádlott kérésére vállalta el, melynek keretében a társaságok húsáru értékesítésével foglalkoztak. Vallomása szerint a társasággal kapcsolatos minden tevékenységet a veje végezett. Azzal az általános gazdasági elemmel tisztában volt ugyan, hogy a beszerzett és az értékesített termékek árkülönbözete után áfát kell fizetni, azonban arról a veje nem tájékoztatta, hogy konkrétan a gazdasági társaságoknak mekkora áfát kell befizetnie, az ezzel kapcsolatos tevékenységet kizárólag a veje végezte, a partnerekkel is ő tárgyalt, sejtése sem volt arról, hogy bünszervezet tagjaként jár el, hiszen kizárólag a veje kérésére vett részt a gazdasági társaságokban és a kapcsolatot is kizárólag a III. r. vádlottal tartotta.

[66] Álláspontja szerint ennek okán a VII. r. vádlott vonatkozásában a bünszervezetben történő elkövetést nem lehet megállapítani, ugyanis töretlen és kidolgozott a bíróságok joggyakorlata abban, hogy a bünszervezet megállapíthatóságának tárgyi feltétele az, hogy az elkövetőnek objektíve ki kell, hogy terjedjen a tudata arra, hogy bünszervezetben vesz részt, át kell látnia a bünszervezet működését, információval kell rendelkezzen a szervezet működéséről, annak belső felépítéséről és az azon belüli feladatmegosztásokról. Mindezekre azonban a védenca tudattartalma nem terjedt ki, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanis nem igazolható, hogy tisztában volt a bünszervezet hierarchikus felépítésével és a konspiratív együttműködéssel. Ennek kapcsán ismertette és elemezte Terhelt14 XIV. r. és Terhelt19 XIX. r. vádlottak, valamint tanú40, tanú41 és tanú20 tanúk vallomásait, amelyek alapján álláspontja szerint megállapítható, védenca tevékenysége kizárólag arra korlátozódott, hogy a III. r. vádlott kérésére személyeket szállított autóval, szintén veje kérésére számlákat állított ki, esetleg számlatömböket vásárolt.

[67] Mindezek alapján érvelése szerint a bünszervezeti elkövetés nem, legfeljebb a bünszövetség állapítható meg a VII. r. vádlott terhére, ennek okán pedig a vele szemben kiszabott szabadságvesztés lényeges enyhítése szükséges, a feltárt enyhítő körülményekre és a belső arányosság követelményére figyelemmel.

[68] A X. r. vádlott védője a fellebbezésének indokolásában a vádhoz kötöttségre, valamint a vádkimerítési kötelezettségre hivatkozott, amelynek kapcsán utalt arra, hogy a Sárbogárdi Járási Ügyészség vádiratában az ügyész érintőlegesen az I. és I/a., ténylegesen a II. és II/a. pontokban rögzített cselekmények alapján vádolta a X. r. vádlottat különböző bűncselekményekkel. Ugyanakkor az I. és I/a. vádpontokban, csakúgy, mint a vádirat 8-9. oldalán a bünszervezettel kapcsolatos tényállításokban védenca semmilyen módon nem szerepel, az ügyész ezen vádpontokban költségvetési csalás és számvitel rendjének megsértése bűncselekmények elkövetési magatartásával kapcsolatosan sehol semmilyen elkövetést nem állít Terhelt10tel kapcsolatban, így ezen vádpontok tényállásából Terhelt10 teljes egészében hiányzik, nincs vele kapcsolatos tényállítás. Ezen vádpontokban kizárólag az I-V. r. vádlottak elkövetési magatartásai kerültek meghivatkozásra, valamint gazdasági

társaságok tevékenységeivel kapcsolatos tényállítások, de Terhelt10 elkövetői magatartásával kapcsolatban semmit nem tartalmaz a vádirat.

[69] Terhelt10 neve először a Kft2. megnevezésű vádpontban kerül rögzítésre, ahol az szerepel, hogy 2014. október 30. napjától Terhelt10 vádlott lett a kizárólagos ügyvezetésre jogosult tag és tulajdonostárs; valamint, hogy a számlákat Terhelt10 X. r. vádlott állította ki Terhelt3 vádlott III. r. utasításainak megfelelően. Ily módon a vád nem tartalmazza azt, hogy a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont szerinti számvitel rendje megsértéséhez kinek, hogyan, milyen elkövetési magatartással nyújtott bűnsegélyt, másrészt nem tartalmazza azt sem, hogy ténylegesen milyen elkövetői magatartást fejtett ki Terhelt10 a vagyoni hátrány okozása során. Álláspontja szerint minimálisan annyit feltétlenül tartalmaznia kellene a vádnak a két bűncselekménnyel kapcsolatban, hogy Terhelt10 a Kft2. ügyvezetőjeként az általa befogadott fiktív számlák alapján kiállított valótlan tartalmú számlák biztosításával 2015. január és 2016. január közötti időszakban összesen 162.632.176,- Ft mértékben járult hozzá ahhoz, hogy a Kft1. a költségvetésnek vagyoni hátrányt okozzon, egyben a valótlan tartalmú számlák biztosításával abban is közreműködött, hogy a Kft1. a valós vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetének áttekintését, megismerését és ellenőrzését 2015-ben megghiúsítsa. Ilyen tény azonban nem állít a vád, kizárólag csak a fiktív számlák védenca általi kiállításával, azaz a folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségével kapcsolatban tartalmaznak tényállítást, a II/a. pontban pedig teljes egészében a közokirat-hamisítással kapcsolatos tényállás kerül rögzítésre. Hozzáfűzte, az ítéleti tényállás teljes mértékben megegyezik a vádirati tényállással, azaz a bíróság egyáltalán nem rögzítette a X. r. vádlott cselekvőségét sem a költségvetési csalás, sem a számvitel rendjének megsértése bűncselekménye vonatkozásában.

[70] Részletesen bemutatta és elemezte a bűnszervezettel kapcsolatos korábbi és hatályos anyagi jogi szabályozást, az ahhoz fűzött törvényi indokolást, a kialakult bírói gyakorlatot a 4/2005. számú BJE és különböző eseti döntések tükrében, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eljárásban sem a szervezettség („hierarchikusan szervezett”), sem a konspiratív működés tudati tényezői nem kerültek bizonyításra, sőt, a bűnszervezettel kapcsolatban már maga a vád sem rögzíti azt, hogy a bűnszervezeten belül a X. r. vádlott milyen helyet foglal el, milyen szerepet tölt be és konkrétan a bűnszervezet céljának elérése érdekében milyen tevékenységet fejt ki, azaz nincs tényállítás arra nézve, hogy mely tevékenységével milyen módon nyújtott segítséget a X. r. vádlott az esetleges bűnszervezetnek. Ennek kapcsán kifejtette azt is, hogy a vádlottak egy csoportja Terhelt3 rokonságából került ki, akik tulajdonképpen mind jogi, mind gazdasági szempontból képzetlen személyek, képzetlenségüknél fogva eleve képtelenek arra, hogy a bűnszervezet tényét, létét felfedezzék, annak működését átlássák és ezen ismeret mellett tudatosan döntsének arról, hogy segítséget nyújtanak egy bűnös tevékenységet folytató szervezet működéséhez. A hierarchikus viszonytal kapcsolatban pedig kizárólag a cégek viszonya vonatkozásában folyt bizonyítás, de a személyek, az egyes vádlottaknak, így védenecének a bűnszervezeten belül elfoglalt helyével, helyzetével kapcsolatban nem.

[71] Megjegyezte továbbá, hogy a vád is csak azt állította, hogy az I. r., II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottaknak volt rálátásuk a bűnszervezetben résztvevő gazdasági társaságokra és az azok segítségével történő jogosulatlan általános forgalmi adó visszaigénylésre, ebből következően pedig maga az ügyész sem állította, hogy a többi vádlott, így védenca átláthatta a szervezet felépítését, célját, bűnös tevékenységét. Ennek kapcsán visszautalt egyrészt a vádhoz kötöttség elvével kapcsolatos érvelésére, másrészt felhívta a figyelmet arra is, hogy a [150] és [569] bekezdések esetében az ítélet indokolási része a bíróság által megállapított ítéleti tényállással ellentétes.

[72] Érvelése szerint külön kell választani a klasszikus költségvetési csalás elkövetési magatartását a bünszervezetben történő elkövetési magatartástól, a bünszervezetben való elkövetés esetében nyilvánvaló, hogy a jogalkotó a Btk. különös részi tényállása szerinti elkövetési magatartás kifejtésével - ahhoz fűződő tudatállapottal - összefüggő ténytet a súlyosabb megítélés feltételévé. Következésképpen - az "alapcselekmény" tényállásszerűsége mellett, azzal együtt - vizsgálendő az elkövető ez irányú tudattartalma. Ennek hiányában a bünszervezetben elkövetés nem állapítható meg. Álláspontja szerint a X. r. vádlott vallomása valóban beismerő tartalmú vallomás a hamis magánokirat felhasználása vétsége, illetve a közokirat-hamisítás büntette vonatkozásában, azonban semmiképp sem ismerte el azt, hogy bármelyik bűncselekményt bünszervezeti elkövetőként követte volna el, egyáltalán azt sem, hogy bünszervezet létéről tudomással bírt volna.

[73] A keletkezett bizonyítékok közül a személyi bizonyítékok, terhelt-társak vallomásai közül a közokirat-hamisítási cselekmény vonatkozásában a beismerő vallomását alátámasztotta felesége, Terhelt10né vallomása, valamint a vonatkozó okirati bizonyítékok, így e körben büntetőjogi felelőssége aggálytalanul megállapítható. A többi, vád tárgyát képező bűncselekmény vonatkozásában konkrét bizonyítékot sem a személyi bizonyítékok, a terhelt-társi, vagy a tanúvallomások, sem a lehallgatási anyagok nem tartalmaznak és különösen nem tartalmaznak kellő bizonyítékot a bünszervezetben történő elkövetéssel kapcsolatos tudattartalom tekintetében.

[74]

Ennélfogva – tekintettel arra is, hogy a vádirat történeti tényállása nem tartalmaz olyan tényállást, amely alapján a X. r. vádlott a költségvetési csalási, illetve a számvitel rendjének megsértési cselekményt akár csak bűnsegédként elkövette volna – indítványozta, hogy ezen bűncselekmények vonatkozásában az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a Be. 566. § (1) bekezdése alapján bűncselekmény hiányában mentse fel Terhelt10et ezen bűncselekmények vádjáról. Álláspontja szerint a maradékcselekmények, a közokirat-hamisítás büntette, illetve hamis magánokirat felhasználása vétsége vonatkozásában védencc felelőssége megállapítható, azonban ezen cselekmények tárgyi súlya nem kiemelkedő, és az enyhítő körülmények - az igen jelentős időmúlás, a védencc e körben tett beismerő vallomása, a bűnsegédi elkövetői minőség a hamis magánokirat felhasználása vétségében - miatt még a halmazati szabályok mellett is lehetősége van a bíróságnak a Btk. 82. § (2) és (3) bekezdés szerinti enyhítés alkalmazásával pénzbüntetés kiszabására.

[75] A XII. r. vádlott védője jogorvoslati kérelmében rögzítette, hogy az ítéleti tényállást megalapozottnak tartja, fellebbezésük a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján történt, kizárólag a büntetés enyhítése érdekében jelentették azt be. Ezzel összefüggésben rámutatott arra, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő körülményeket nem vette kellő nyomatékkal figyelembe. Annak, hogy az időmúlás igen jelentős, mintegy 8-9 év, meg kell jelennie a büntetés mértékénél akként, hogy szükségtelen a vádlottat végrehajtandó szabadságvesztésre ítélni. Enyhítő körülmény továbbá, hogy a terhelt hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt és azóta sem indult vele szemben más hatósági eljárás. Így a büntetlen előélet a negyven év feletti vádlott esetében nagyobb súllyal vehető figyelembe. Emellett a büntetést befolyásoló tárgyi körülmények között kell említeni, hogy a bűnsegédnek általában kisebb a szerepe a bűncselekményben, ami további enyhítő körülmény. Terhelt12 XII. r. vádlott esetében azon túl, hogy 2 kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, a személyi körülményeknél látni kell, hogy folyamatosan dolgozik, bejelentett munkahelye van, a családját példamutatóan ellátja. Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítélőtábla a

fellebbezéssel támadott ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg akként, hogy a XII. r. vádlottat végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélje.

[76] A XIV. r. vádlott védője a fellebbezése irányát elsődlegesen védence részbeni felmentése, másodlagosan téves jogi minősítés megállapítása, harmadlagosan a büntetésének enyhítése végett fenntartotta.

[77] Kifejtette, hogy a XIV. r. vádlott a büntetőeljárás során mindvégig következetesen állította, hogy a számlákat Terhelt3 III. r. vádlott utasításai szerinti tartalommal töltötte ki, amit a törvényszék az ítéleti tényállás alapjául el is fogadott. Védence azt is következetesen állította, hogy a könyvelést Terhelt5 V. r. vádlott intézte, aki elkérte a XIV. r. vádlottól az adóbevallások kezeléséhez szükséges ügyfélkapu jelszavát, majd ezt megváltoztatta és onnantól védence már nem is rendelkezett hozzáféréssel az ügyfélkapuhoz, miközben ő soha nem járt az V. r. vádlott irodájában, mindvégig Település3-on tartózkodott, ott írta meg a számlákat. Ennek kapcsán azonban az első fokon eljáró bíróság nem tisztázta azon lényeges körülményt, hogy a számlák hogyan kerültek a könyvelőhöz. Amennyiben a számlák a kitöltést követően nem maradtak a XIV. r. vádlottnál, márpedig nem maradtak, nem is maradhattak, úgy védence cselekvősege kizárólag az inkriminált számlák Terhelt3 III. r. vádlott utasításainak megfelelő kitöltésében, a beérkezett pénz felvételében és Terhelt3 III. r. vádlott részére történő átadásban korlátozódik, azaz a könyvelésre - és így az adóbevallások tényleges benyújtására - vonatkozóan semmilyen ráhatása nem volt, a számlák könyvelőhöz történő továbbítását sem ő végezte.

[78] Kifogásolta, hogy tanú4 vallomását az első fokon eljáró bíróság ugyan ismerte, azonban annak tényleges elemzését nem végezte el az indokolásban. tanú4t a nyomozati szakban kétféle alkalommal, míg a bírói szakban egy alkalommal hallgatták meg tanúként, ezen meghallgatások során azonban egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett, továbbá nem tudott értelmes magyarázatot adni arra sem, hogy miért kellett több alkalommal neki készpénzt levennie és miért ő volt a bankban megadva kapcsolattartóként a Kft10. vonatkozásában. Ugyanakkor adódik kérdés, hogy miért volt szükség az egyébiránt folyamatos alkoholproblémákkal küzdő védence mellé egy „segítőre”, ha védence önállóan is el tudta volna látni a számlák kiállításán túli teendőket is. Hozzáfűzte, hogy az első fokon eljáró bíróság indokolási kötelezettsége körében merít gyakorlatilag tanú4 mindhárom vallomásából, de ez a válogatás az álláspontja szerint önkényes, az kizárólag a bűnösség megállapítását lehetővé tevő körülményeket ragadja ki az egyes vallomásokból, azonban arra nem ad választ, hogy az ellentmondások miből fakadnak és azok ellenére miért tartotta aggálytól mentesnek az első fokon eljáró bíróság tanú4 tanú vallomásait, aki jól láthatóan aktívan közreműködött az ügyben.

[79] Érvelése szerint ennek azért van jelentősége, mert amennyiben a XIV. r. vádlott kizárólag a számlák kiállításában működött közre, de az adóbevallások tekintetében azokra semminemű ráhatása nem volt, nem lehetett, így tudata nem foghatta át sem a költségvetési csalás tényét, sem pedig annak mértékét a Kft1.-nél, hiszen a bűncselekmény elkövetése ott valósult meg. Utalt arra is, hogy a törvényszék helyesen megállapította ugyan, hogy védence a III. r. vádlott jelenlétében, az általa megadott mennyiségek és összegek szerint állította ki a számlákat, azonban ebből nem következik azon megállapítás, hogy a XIV. r. vádlott tudata átfogta volna az általa kiállított számlák értékét. Nem egy-egy, hanem tömeges számla kiállítására került sor, így álláspontja szerint fizikai képtelenség még egy jobb képességű személy esetén is, hogy az ítélet szerint is három alkalommal kiállított több számla adatait fel tudja fogni. Ehhez képest az eljárás adatai alapján megállapítható, hogy védence egészségi állapota már a vádirati időszakban sem volt jó, alkoholproblémákkal küzdött, iskolai végzettsége alacsony, azaz a XIV. r. vádlottra a jelen ügyben kizárólag azért volt szükség, hogy aprópénzért a cégeket a nevére vegye, a számlákat pedig saját kézírásával kiállítsa.

Mindezek alapján a felelőssége a költségvetési csalás vonatkozásában nem állapítható meg, kizárólag a hamis tartalmú számlák kiállításáért vonható felelősségre (hamis magánokirat felhasználása, számvitel rendjének megsértése). Hozzáfűzte, amennyiben védenca tudata át is fogta volna, miszerint költségvetési csaláshoz nyújt segítséget, a számlákra feldiktált összegekkel tisztában nyilvánvalóan nem lehetett, így erre figyelemmel felelőssége ez esetben is legfeljebb bűnsegédként üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont) lenne marasztalható.

[80] A büntetés kiszabása körében kifejtette, hogy álláspontja szerint a törvényszék rendkívül súlyos büntetést szabott ki a jelenleg 61 éves védencével szemben. Ennek kapcsán hivatkozott a jelentős időmúlásra, a XIV. r. vádlott teljes körű, bűnösségére is kiterjedő, feltáró jellegű vallomására, az elkövetéskor büntetlen előéletére, valamint arra hogy az elkövetési érték a Kft9. vonatkozásában a vagyoni hátrány az 50.000.000,- Ft-os értékhatárt alig haladja meg. Hozzáfűzte, hogy védenca azóta is rendezett életvitelt folytat, egészségi állapota megromlott, rokkantnyugdíjas. Mindezek alapján lehetőséget látott a Btk. 82. § alkalmazásával a személyi körülményei, a cselekményben betöltött szerepe és az egyéb enyhítő körülmények okán vele szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabására.

[81] A XVII. r. vádlott védője fellebbezésének indokolásában Terhelt17 vádlott felmentését indítványozta az ellene emelt társtettesként elkövetett közokirat hamisítás büntetének vádjára alól, másodsorban pedig a vele szemben kiszabott büntetés jelentős enyhítésére tett indítványt.

[82] Érvelése szerint a törvényszék azt állapította meg, hogy Név7 fiktív módon vásárolta meg a gazdasági társaságot és így a cégjegyzékbe, mint közhiteles nyilvántartásba fiktív adatok kerültek bejegyzésre. Ugyanakkor az üzletrész adásvételi szerződés Terhelt5 V. r. vádlott közreműködése alapján jött létre XVII. r. és XVIII. r. vádlottak között oly módon, hogy ők egymással közvetlenül nem is kerültek kapcsolatba, ezért a büntetőjogi felelősség alapjául szolgáló tényállás a XVII. r. vádlott tekintetében következtetéseken alapul. Terhelt17 bűnösségének megállapításával összefüggésben azonban az ítélet nem tartalmaz semmilyen olyan bizonyítékot, amelyből megállapítható, hogy a törvényszék mire alapítja Terhelt17 bűnösségét a közokirat hamisítás büntette vonatkozásában. Az eljárásban ugyanis nem merült fel olyan információ, illetve bizonyíték, amelyből arra lehetett következtetni, hogy olyan kérést intézett Terhelt5 V. r. vádlott irányába, hogy bármely áron szerezzen valakit, aki átveszi az Kft6. üzletrészét tőle, akár oly módon is, hogy azt ténylegesen nem is kívánja működtetni. Az ítélet sem tartalmaz erre vonatkozó semmilyen következtetést, pusztán többé-kevésbé a vádiratban foglalt megállapításokat tartalmazza, de azzal kapcsolatban, hogy a törvényszék hogyan jutott, illetve miből következtetett a XVII. r. vádlott bűnösségére, semmilyen megállapítást nem tartalmaz.

[83] Hozzáfűzte, a fellebbezéséhez csatolt vallomásban is tagadja Terhelt17 az ezzel kapcsolatos bűnösségét, mivel ő pusztán annyi kérést intézett Terhelt5-hoz, hogy ha lehetséges szerezzen vevőt a cégére, aki azt nyilvánvalóan tovább fogja működtetni. Terhelt5, illetve a XVIII. r. vádlott vallomásai a védenca ezen védekezését nem cáfolták, és olyan nyilatkozatot sem tettek, amelyből arra lehet következtetni, hogy Terhelt17 elkövette a terhére rótt közokirat hamisítás büntettét. Emiatt álláspontja szerint iratellenesen, illetve érdemi bizonyítékok nélkül, megalapozatlanul tartalmazza az ítélet azt a megállapítást, hogy a XVII. r. vádlott tudomással bírt arról, hogy a cég új tulajdonosának nem volt szándékában működtetni az Kft6.-t, a rendelkezésre álló bizonyítékokból ugyanis nem lehet azt a következtetést levonni, hogy Terhelt17 tisztában volt azzal, hogy a céget megvásárló XVIII. r. vádlott nem fogja a céget tovább működtetni és egyáltalán nem is kívánja a cég tulajdonát a

tényleges működtetés érdekében megszerezni, amely alapján a cégnyilvántartásban hamis bejegyzés kerül feltüntetésre.

[84] Kifejtette továbbá, hogy részben megalapozatlan, illetve iratellenes tényállást állapított meg a törvényszék a költségvetési csalás büntette vonatkozásában is, mivel a büntetőeljárásban igazságügyi írásszakértő került kirendelésre azon kézzel írt számlák tekintetében, amely vonatkozásában Terhelt17 vádlott szerint nem az ő aláírása, illetve nem az ő kézírása szerepelt a kitöltött számlákon. A szakértő megállapítása szerint ezt a 10 darab számlát nem Terhelt17 írta alá, így azok miatt a bűnössége sem állapítható meg. Mivel ezek áfa tartalma 2.527.240,- Ft, a XVII. r. vádlott által okozott adóhiány ennyivel kevesebb, 60.038.878,- forint. Emiatt az ítélet iratellenes, mivel nem vette figyelembe az igazságügyi írásszakértő véleményében foglaltakat. Ezen összeg ugyan nem módosítja a bűncselekmény minősítését, azonban a kisebb elkövetési értéket a büntetés kiszabása során figyelembe kell venni és ez kedvezőbb elbírálást, illetve enyhébb büntetést jelenthet.

[85] A büntetés kiszabása körében rámutatott arra, hogy a törvényszék nem értékelte megfelelő nyomatékkal az enyhítő körülményeket, továbbá bizonyos enyhítő körülményeket nem is vett figyelembe a büntetés kiszabása során, és az a további vádlottak büntetésével összehasonlítva a belső arányosság követelményének sem felel meg. Nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni azt is, hogy a XVII. r. vádlott 2012-2016. év között többször kísérelt meg öngyilkosságot, amely azt feltételezi, hogy igen rossz lelki, illetve mentális állapotban volt az elkövetés időszakában, további enyhítő körülménynek minősül az, hogy a felelőtlen tevékenységét kifejezetten megbánta, továbbá beismerte a bűnösségét a terhére rótt, ítéletben megállapított bűncselekmények tekintetében. Mindezekre figyelemmel a Btk. 82. § (2) bekezdésének b) pontjának alkalmazásával kérte megállapítani vele szemben a szabadságvesztés mértékét, amelynek végrehajtását az ítéltábla a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján próbaidőre függessze fel.

[86] A XIX. r. vádlott védője az enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során indokolatlanul nagy súlyt fektetett a halmazatra, védenca büntetett előéletére és arra, hogy a bűncselekményeket felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatt követte el. Nem kellő súllyal értékelte ugyanakkor a XIX. r. vádlott együttműködő magatartását, beismerő vallomását, megbánását, a tetemes időmúlást, és azt, hogy két kiskorú gyermeket tart el. Mindezekre figyelemmel rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabására tett indítványt.

[87] Az ítéltábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője a főügyészségi indítványt fenntartotta. Kifejtette, hogy a főügyészség az elsőfokú ítéletet felülbírálatra alkalmasnak gondolja, a törvényszék igen részletes és hosszadalmas bizonyítást vett fel, majd a rendelkezésére álló adatokat nagyon részletesen elemezte az ítéletének indokolásában. Rámutatott az egyes vádlotti védekezésekre, indokolta, hogy miért azokat a vallomásokat fogadta el a tényállása alapjául, amelyekből a vádlottak bűnösségére lehet következtetést levonni. Az ügyészség a minősítések helyességét egyedül a IV. r. vádlott vonatkozásában vitatta, azonban az indokolásra figyelemmel a főügyészség a fellebbezést már csak a súlyosítás körében tartotta fenn, mivel a minősítés vitásával az ügyészség is már a bizonyítékok értékelését támadta volna.

[88] A büntetés kiszabása körében a bíróság megjelölte a büntetési tételkeretet, a középértéket, és a figyelembe vehető bűnösségi körülményeket is. További súlyosító körülményként hivatkozott arra, hogy az ilyen jellegű bűncselekmények miatt a költségvetésben keletkezik hiány, mindez pedig minden magyar állampolgárt közvetlenül vagy közvetve érint, továbbá az okozott adóhiány sem jelentéktelen. A IV. rendű vádlott vonatkozásában további súlyosító körülményként szükséges értékelni a bűncselekmény elhúzódó jellegét, valamint azt, hogy a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása súlyos

következményekkel járt, így a kiegészített bűnösségi körülmények megfelelő nyomatékkal történő értékelése mellett vele szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés és próbaidő, valamint foglalkoztatástól eltiltás indokolt.

[89] A II. r. vádlott védője a fellebbezésében írtakat fenntartotta, azzal egyezően adta elő a perbeszédét. Elsődlegesen azt indítványozta, hogy a bíróság mentse fel a II. r. vádlottat a terhére rótt bűncselekmények alól. Amennyiben a felmentésre nem lát lehetőséget, úgy a bünszervezeti megállapítást mellőzze, és a büntetést annak neme és mértéke tekintetében is enyhítse.

[90] A III. r. vádlott védője perbeszédében az írásban beadott fellebbezés indokolásában írtakat fenntartotta. Hivatkozott az Alkotmánybíróság 3031/2017. számú határozatára, amely szerint a bünszervezet nem bűnözők pusztja szövetsége, vagy az elkövetett bűncselekmények kumulációja, az elkövetés veszélyessége abból fakad, hogy a bünszövetség a tagoktól elkülönülő, önálló hatalmi entitássá válik, amely káros hatásait így tartósan és széles körben képes kifejteni. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásából ez az önálló entitást hiányzik, és az indokolás sem alkalmas arra, hogy e vonatkozásban a másodfokú bíróság a hiányosságot orvosolja. Kiemelte a vádirat hiányosságaival, annak törvényességével kapcsolatos, a fellebbezésében részletesen előadott érveit, érvelése szerint már a vádirati tényállás sem tartalmazta azokat az elemeket, amelyek alapján a bünszervezet megállapítható lenne, ennek ellenére a törvényszék azt megállapította. Mindezek alapján elsődlegesen a Be. 609. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Másodlagos indítványában a bünszervezet megállapításának mellőzését és a III. r. vádlott büntetésének enyhítését kérte.

[91] A IV. r. vádlott védője a nyilvános ülésen fellebbezésének indokolásában foglaltakkal egyezően adta elő a perbeszédét.

[92] Az V. r. vádlott védője a korábban eljáró védő által bejelentett felmentést célzó fellebbezést, illetve a fellebbezése indokolásában már kifejtetteket fenntartotta, a bünszervezet megléte, nem léte tekintetében pedig osztotta a III. r. vádlott védője által előadottakat.

[93] A VI. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezés indokolást fenntartotta, elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan pedig a büntetés enyhítését indítványozta.

[94] A VII. r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezés indokolást fenntartotta, perbeszédét az abban kifejtettek szerint adta elő.

[95] A X. r. vádlott védője a fellebbezésének indokolását fenntartotta, osztotta a védő társai bünszervezettel kapcsolatos érvelését. Megismételte álláspontját, miszerint Terhelt10 elkövetői magatartása már a vádiratból sem derült ki, ilyen körülmények mentén a pedig a bíróság törvényes vád hiányában marasztalta el védencét a költségvetési csalás és a számviteli rend megsértése vonatkozásában, így ezen bűncselekmények kapcsán a felmentését kérte.

[96] A XII. r. vádlott védője a felszólalásában a XII. r. vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, méltányos szabadságvesztés kiszabására tett indítványt.

[97] A XIV. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Kifejtette, hogy részleges vagy teljes megalapozatlanság, vagy adott esetben az indokolási kötelezettség megsértése eredményezheti a bizonyítékoknak a jelenlegitől eltérő mérlegelését; a felmentésre irányuló fellebbezése pedig részben ezt célozta, álláspontja szerint ugyanis a törvényszék nem tett eleget az indokolási kötelezettségének. A büntetés enyhítése körében kitért arra, hogy a fokozatosság elve azt kívánja, hogy ne kerüljön sor végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására a védencével szemben.

[98] A XVII. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezés indokolását fenntartotta, kiegészíteni nem kívánta.

[99] A XIX. r. vádlott védője perbeszédében a védencével szemben kiszabott szabadságvesztés enyhítése mellett érvelt.

[100] A Kft1.. „fa” felszámolását végző cég jogi képviselője a felszólalásában annak megállapítását kérte, hogy az eljárás során zár alá vett szám8. helyrajzi számú, természetben cím103. szám alatti ingatlan vagyontárgy helyébe lépett 144.360.000,- Ft tekintetében a zár alá vétel a Be. 332. § (3) bekezdése alapján megszűnt, egyúttal indítványozta, hogy az ítéltábla a fenti összeg Kft1.. „f.a.” részére történő kiadására és a pénzbírság biztosítása érdekében történő visszatartására vonatkozó rendelkezést mellőzze.

[101] Az ügyész a viszonzálásában kifejtette álláspontját, miszerint Terhelt4 IV. r. vádlott vonatkozásában az előzetes mentesítésre - arra okot adó körülmények hiányában - nem kerülhet sor.

[102] Terhelt2 vádlott az utolsó szó jogán az eljárás során fennálló és a jelenlegi személyi és családi körülményeiről, jövedelmi, vagyoni viszonyairól nyilatkozott.

[103] Terhelt3 III. r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy az első perctől foga együttműködő volt. A vádlott-társaival együtt mindannyian ugyanolyan strómanok voltak, nem volt igazán tisztában azzal, hogy miben segít. Már nagyon megbánta, hogy segített, nem bűnöző ember, soha nem volt börtönben, 42 éves, két kiskorú és két nagykorú gyermeke van, rendes családi életet élnek. A büntetése enyhítését kérte.

[104] Terhelt4 IV. r. vádlott az utolsó szó jogán kifejtette, hogy az ellen a bűncselekmény ellen, ami miatt elítélték, nem volt esélye védekezni, a vádirat sem tartalmazott arra vonatkozóan semmit. Nem követett el bűncselekményt, a felmentését kérte.

[105] Terhelt5 V. r. vádlott szintén a felmentését kérte, nyilatkozata szerint nem követett el semmilyen törvénybe ütközőt.

[106] Terhelt6 VI. r. vádlott az utolsó szó jogán a felmentésemet kérte, vagy a büntetése enyhítést.

[107] Terhelt7 VII. r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy nem tudta, hogy ekkora bajba keveredik. Emiatt az ügy miatt megtört, pszichiátriai kezelés alatt áll. Lehetetlen elgondolnia, hogy börtönbe menjen, a büntetése felfüggesztését kérte, megbánását hangsúlyozta.

[108] Terhelt10 X. r. vádlott szintén a megbánását fejezte ki. Elmondta, hogy szobafestő és mázoló, valamint fakitermelő a szakmája, a kereskedelemhez nincs is köze, nem látta át, hogy mi történik. A felmentését kérte, egyebekben a védője kérelméhez csatlakozott.

[109] Terhelt12 XII. r. vádlott az utolsó szó jogán a büntetése enyhítését kérte.

[110] Terhelt19 XIX. r. vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy nagyon megbánta, ami tett.

[111] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett fellebbezésekre tekintettel a Tatabányai Törvényszék ítéletét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján, a (10) bekezdésre is figyelemmel, a IV. r. vádlott esetében a (8) bekezdésben írt korlátozásra figyelemmel teljeskörűen, az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül a Be. 599. § szerint megtartott nyilvános ülésen. Az ítéltábla vizsgálta az eljárási szabályok megtartását, a tényállás megalapozottságát, valamint a bűnösség kimondására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, továbbá az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben hozott döntések törvényességét is.

[112] A másodfokú bíróság elsődlegesen az eljárás törvényességét vizsgálta. Ennek során azt állapította meg, hogy nem történt olyan eljárásjogi szabálysértés, mulasztás, amely kizárná az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálatát, illetve az ítéltábla olyan szabályszegést sem tapasztalt az elsőfokú bírósági eljárásban, amely kihatással volt a törvényszék döntésére.

[113] A büntetőeljárás még a korábbi eljárási törvény, az 1998. évi XIX. törvény hatálya alatt indult, azonban a vádemelésre már az új Be. hatálybalépését követően került sor, és az elsőfokú bírósági eljárás is annak szabályai szerint folyt. Az ügyészség 19 vádlottal szemben emelt vádat, akik közül az előkészítő ülésen öt vádlott a váddal egyezően beismerte a bűnösségét, lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, nyilatkozatukat a bíróság végzésével elfogadta, így esetükben a törvényszék 2019. március 4. napján ügydöntő határozatot hozott, amely még aznap jogerőre is emelkedett. A további vádlottak esetében ennek törvényi feltételei nem álltak fenn, ezért vonatkozásukban a törvényszék tárgyaláson vette fel a bizonyítást.

[114] Itt kell megjegyezni, hogy több védő, így a III. r. és X. r. vádlott védője vitatta a vád törvényességét, illetve annak kapcsán a vádhoz kötöttség elvére, valamint a vádkimerítési kötelezettségre, annak bíróság általi megsértésére hivatkozott.

[115] A jelenleg hatályos eljárási törvény a törvényes vád fogalmát nem ismeri, azonban a Be. 422. § (1) bekezdésében meghatározza a vádirat törvényes elemeit, azzal, hogy azok hiánya esetére a bíróság számára azok pótlása, pótoltatása iránti intézkedési kötelezettséget ír elő a Be. 493. §-ában írtak szerint, a felhívás eredménytelensége pedig a törvényes elemek hiánya okán az eljárás megszüntetését eredményezi a Be. 492. § (2) bekezdés d) pontja alapján. Ugyanakkor ezen utóbbi eljárásjogi rendelkezés a megszüntetés lehetőségét csak akkor teremti meg, ha a hiányosságok okán a „vád érdemi elbírálásra alkalmatlan”, azaz kisebb pontatlanságok, a vád tárgyát képező cselekmények nem kellően részletes leírása miatt nem kerülhet sor az eljárás megszüntetésére.

[116] Megállapítható, hogy a Sárbogárdi Járási Ügyészség vádirata, illetve annak módosításai a vádirat törvényes elemeit valamennyi vádlott, így a III. r. és X. r. vádlott esetében is a megfelelő körben tartalmazza. A vádlottakat azonosításra alkalmas módon megjelöli, valamennyi vádlott esetében a terhükre rótt cselekmények leírása alapján megállapítható, hogy az a Btk. mely tényállásába ütközik, a leírt tényekből, vádlotti magatartásokból pedig a vádlottak bűnösségére következtetés vonható, és megtalálható benne az ügyészségnek a büntetés kiszabására vonatkozó indítványa is.

[117] Emiatt az ítéltábla a vád törvényességének hiányosságaival, annak nem megállapítható terjedelmével kapcsolatos, továbbá a vádirathoz fűződő, az egyes vádlottaknak felrótt magatartásokat nem tartalmazó, vagy nem kellően meghatározó védői kifogásaival nem értett egyet, figyelemmel arra is, hogy a vádban szereplő valamely tény megalapozatlansága, valótlansága, nem kellően részletes leírása vagy apróbb hiányossága – akár a bünszervezet, akár az adott vádlott magatartása kapcsán – nem eredményezheti a vád törvényességének a hiányát. Mindezek, a vád ténybeli megalapozottságának minden részletre kiterjedő vizsgálata, azoknak a vádló részéről bizonyítékokkal történő alátámasztása jelenti ugyanis a bizonyítás feladatát; valamely vádirati tényállítás bizonyítottságának hiánya vagy részbeni eredménytelensége pedig a vádlott felmentéséhez, vagy cselekményének eltérő minősítéséhez, megítéléséhez vezethet.

[118] A törvényszék a bizonyítás felvétele során kihallgatta a vádlottakat, tanúkat hallgatott ki, majd a COVID járványra figyelemmel az elsőfokú bíróság az eljárást 2020. május 5. napján felfüggesztette. Az újraindult eljárásban további, nagyszámú tanút hallgatott ki, szakértőt rendelt ki, okiratokat szerzett be, azokat, valamint a nyomozás során beszerzett okirati bizonyítékokat a tárgyalás anyagává tette.

[119] Az eljárási szabályok betartásának vizsgálata körében a Be. előírásai mellett a COVID járványra tekintettel figyelemmel kellett lenni a járványügyi helyzet miatt meghozott, az eljárási szabályokat némiképpen átíró 2020. évi LVIII. törvény rendelkezéseire, valamint a veszélyhelyzet idejére megváltozott eljárásrendet tartalmazó kormányrendeletek eltérő szabályaira is. Ennek kapcsán megállapítható, hogy a hatályos jogszabályoknak megfelelően folyt a bizonyítás. A törvényszék a fentiek szerint perrendszerűen hallgatta ki a vádlottakat, a tanúkat, a nyomozás során felvett vallomások jegyzőkönyveit, az okirati bizonyítékokat, a szakértői bizonyítás egyéb anyagát, a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés keletkezett adatokat ismertetés útján a bizonyításba beemelte, a vádlottak és védőik jogainak érvényesülése a jegyzőkönyvek alapján biztosított volt. A terheltek és a védők a tárgyaláson foganatosított eljárási cselekmények eredményeként valamennyi felhasznált bizonyítékkal szembesülhettek, a releváns adatokat megismerhették, azokra érdemben reagálhattak, élhettek az indítványtételi, észrevételezési, kérdezési jogukkal, a védekezéshez való joguk nem sérült a bírósági eljárásban sem. A bizonyítékok beszerzésére tehát törvényesen került sor, így egyetlen bizonyítékot sem kellett kizárni a bizonyítéki körből.

[120] Itt utal az ítéltábla arra, hogy a II. r. vádlott védője kifogásolta, hogy a nyomozó hatóság a nyomozás haladéktalan elrendelésére vonatkozó rendelkezést megsértette, a titkos információgyűjtést követően nem tett haladéktalanul feljelentést, és nem indította meg a büntetőeljárást, továbbá nem állapítható meg az sem, hogy a Be. 206/A. § (3) bekezdése értelmében a felhasználásra való alkalmasságról történő döntés érdekében az ügyész hetvenkét órán belül a nyomozási bíróhoz fordult. Emiatt a felülbírálat során kellett állást foglalnia a másodfokú bíróságnak abban, hogy ezen bizonyítékok törvényesek-e, felhasználhatók-e a bizonyítási eljárásban, vagy azokat ki kell rekeszteni a bizonyítás anyagából.

[121] A titkos információgyűjtés alkalmazásakor a hatékony bünfelderítés érdeke a magánélethez fűződő jogokkal ütközik, ezért különös jelentőséggel bír, hogy annak alkalmazása során a törvényben lefektetett garanciális szabályok megfelelően érvényesültek-e. Mindezt a perbíróság feladata ellenőrizni, a titkos információgyűjtés minősített jellegére tekintettel a törvény által ellenőrizhető körben, a vonatkozó alkotmánybírósági határozatok és az irányadó bírói gyakorlat tükrében.

[122] Ezzel kapcsolatban rögzíteni szükséges, hogy a jelenleg hatályos Be. és a titkos információgyűjtés idején hatályban volt 1998. évi XIX. törvény részben eltérő szabályokat tartalmazott ezen jogintézmény kapcsán. A titkos információgyűjtés időpontjában hatályban volt Be. 206/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bűnüldözési célból folytatott bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban bizonyítékként akkor használható fel, ha a titkos információgyűjtés engedélyezését kérő szerv a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást haladéktalanul elrendelte vagy a feljelentési kötelezettségének haladéktalanul eleget tett, míg a jelenleg hatályos szabályozás értelmében a Be. 259. § (1) bekezdés b) pontja szerint minderre nyolc nap áll rendelkezésére.

[123] Emellett az 1998. évi XIX. törvény 206/A. § (2) bekezdés a) pontja úgy rendelkezett, hogy a titkos információgyűjtés engedélyezését kérő szerv a nyomozás elrendelésével vagy a feljelentés megtételével egyidejűleg kezdeményezi az illetékes ügyésznél a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásra való alkalmasságának megállapítását, ha a bűnüldözési célból folytatott titkos információgyűjtés során keletkezett és rögzített adat az engedélyben nem megjelölt személyre, illetve nem megjelölt bűncselekményre vonatkozik. Ebben az esetben a felhasználásra való alkalmasságról történő döntés érdekében az ügyész hetvenkét órán belül a nyomozási bíróhoz fordul.

[124] Rámutat az ítéltábla arra is, hogy nem lehet összekeverni a titkos adatszerzés, illetve a titkos információgyűjtés szabályait. Előbbit az akkor hatályos eljárás törvény 200-206. §-ai szabályozták, míg a titkos információgyűjtést egyéb jogszabályok, a Nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (Nbtv.), a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) és a egyéb érdekeltől szóló 2010. évi CXXII. törvény. A titkos információgyűjtés a büntetőeljárás kívüli tevékenységet jelent, így annak megítélésekor a büntetőeljárás törvény szabályai nem alkalmazhatóak.

[125] A titkos információgyűjtése vonatkozó törvények, jelen esetben az Rtv. titkos információgyűjtés foganatosításakor hatályos 71. § (3) bekezdése egységesen úgy rendelkezett, hogy a titkos információgyűjtést esetenként legfeljebb kilencven napra lehet engedélyezni, és ezt a határidőt az engedélyező indokolt esetben további kilencven nappal meghosszabbíthatja, és nem tartalmaz olyan, az akkor hatályos eljárás törvény 203. § (5) bekezdésében a titkos adatszerzésre vonatkozó megszorító rendelkezést, hogy az legfeljebb kilencven napra engedélyezhető, és ismételt indítványra csak egy alkalommal hosszabbítható meg legfeljebb további kilencven napra.

[126] Fontos kiemelni azt is, hogy az akkori Be. 206. § (1) bekezdése értelmében ha a büntetőeljárásban alkalmazható titkos adatszerzés eredményét az ügyész a büntetőeljárásban bizonyítékként kívánja felhasználni, a titkos adatszerzés engedélyezése iránti indítványt, a bíróság határozatát és a titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentést csatolja a nyomozás irataihoz, és az a (3) bekezdés szerint annak a büncselekménynek a bizonyítására, és azzal szemben használható fel, amely miatt és akivel szemben a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte.

[127] A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a büntetőeljárás megindítására, azaz a nyomozás elrendelésére a NAV feljelentése alapján a 86/20016. bü számú ügyben 2016. március 5. napján, míg a 158/2016. bü számú ügyben 2016. április 19. napján került sor, majd a két eljárás 2016. május 18. napján egyesítésre került. A Győri Törvényszék Elnökének KT.5-4/4/2016. GyTvsz. számú igazolása szerint a titkos információgyűjtés engedélyezésének utolsó meghosszabbítására Terhelt1 vonatkozásában 2016. január 5. napjától kezdődően 2016. április 3. napjáig, Terhelt3 vonatkozásában 2015. október 8. napjától kezdődően 2016. január 5. napjáig, míg Terhelt5 esetében 2016. január 21. napjától kezdődően 2016. április 19. napjáig történt, azaz a nyomozó hatóság a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást haladéktalanul elrendelte. Ekként a haladéktalanság követelménye az ügy jellegére, bonyolultságára és személyi összefüggéseire is figyelemmel nem sérült, így az nem akadályozta a titkos információgyűjtés eredménye felhasználásának.

[128] Vizsgálta az ítéltábla a további garanciális szabályok érvényesülését is. Így a titkos információgyűjtés idején hatályos 1998. évi XIX. törvény 206/A. § (4) bekezdése szerint a titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználását a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a nyomozás elrendelését követően az ügyész indítványozhatja, majd az indítványról a nyomozási bíró határoz. Az (5) bekezdés szerint pedig a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés tényét a törvényszék elnöke igazolja. Az igazolás tartalmazza a bíróság megjelölését, az engedéllyel érintett ügy számát és tárgyát, az érintett személy nevét, a titkos információgyűjtés engedélyezésére irányuló előterjesztés, illetve az engedély kereteit. Mindezek pedig az ügyben folytatott titkos információgyűjtés kapcsán rendelkezésre állnak, így a jelenleg hatályos Be. 872. § (1) bekezdésére is figyelemmel a titkos információgyűjtés eredménye felhasználható.

[129] Megjegyzi az ítéltábla azt is, hogy mindkét ügyben ismeretlen tettesek ellen került sor a nyomozás elrendelésére, és nyilvánvaló, hogy a titkos információgyűjtés során keletkezett

nagy terjedelmű anyag elemzését követően tud csak a nyomozó hatóság állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendelkezésre álló további adatokkal együtt felvetik-e a bűncselekmény gyanúját azzal a személlyel szemben, akire nézve az információgyűjtést engedélyezték, illetve ezek az adatok az engedélyben nem szereplő más személy bűncselekményének bizonyítására is alkalmasak-e. Mindezek kiértékelését követően kerülhet csak abba a helyzetbe, hogy az ügyésznél olyan személlyel szemben is kezdeményezze az adatok felhasználásának engedélyezését, akire a titkos információgyűjtés engedélye nem terjedt ki. Ekként – bár valóban nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a nyomozó hatóság nyomban kezdeményezte-e az ügyésznél a titkos információgyűjtés eredményének felhasználását az engedélyben nem szereplő személyek vonatkozásában, és ehhez képest a felhasználásra való alkalmasságról történő döntés érdekében az ügyész hetvenkét órán belül a nyomozási bíróhoz fordult-e – az ügy terjedelme, az elkövetőként szóba jöhető személyek száma okán a nyomozás 2018. április 19-i elrendeléséhez képest a 2016. április 25. napján előterjesztett indítvány alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felhasználás, illetve annak engedélyezése nem kifogásolható.

[130] Ami az érdemi felülbírálatot illeti, az ügyben számos adóhatósági vizsgálat történt, melyek során számos irat keletkezett, majd az ott tett megállapításokra is figyelemmel folyt a nyomozás. A nyomozó hatóság ennek során az ügyben fellelhető valamennyi tárgyi, okirati bizonyítékot összegyűjtötte, így a feltalált könyvelési anyagokat, számlákat, bizonylatokat, bankszámla forgalmi adatokat, CMR okmányokat, EKÁER adatokat, különböző adóhatósági nyilatkozatokat, bevallásokat, cégnyilvántartási adatokat beszerezte, lefoglalta, megvizsgálta.

[131] Okirati bizonyítékok állnak rendelkezésre az ügyben érintett cégek alapításával, a cégek működésével, a működés során bekövetkezett átalakulásokkal, a cégvezetők személyét érintő változásokkal kapcsolatban, így a cégbíróság adatai alapján az ügyben szereplő cégek működése pontosan rekonstruálható volt. Ezen széleskörű, terjedelmes okirati bizonyítás eredményeként rögzíthető volt az ügyben érintett cégek működésének, gazdasági kapcsolatainak, számlázásának, utalásainak, banki műveleteinek körülményei is. Emellett a beszerzett okirati bizonyítékokra is figyelemmel a nyomozó hatóság igazságügyi könyvszakértői véleményt szerzett be, valamint számos tanút kutatott fel és hallgatott ki, akik az ügyben releváns információkkal rendelkeztek a cégek működésével, üzleti kapcsolataival összefüggésben.

[132] Mindezek a törvényszék rendelkezésére álltak, aki maga is széleskörű és alapos bizonyítást folytatott le, melynek során a releváns vádlói és védelmi bizonyítási indítványoknak is helyt adott. Az elsőfokú bíróság kihallgatta a vádlottakat, nagyszámú tanút hallgatott ki vagy olvasta fel a vallomását, okiratokat ismertetett, a titkos információgyűjtés, illetve adatszerzés anyagát is beemelte a bizonyításba, emellett szakértőt rendelt ki, illetve a könyvszakértői véleményt is a tárgyalás anyagává tette.

[133] A könyvszakértői véleményt értékelve megállapítható, hogy abban nincs olyan megállapítás, amely ne tartozna a szakértői kompetenciába, a szakértő a feltett kérdések alapján vizsgálódott, a bizonyítékok alapján - akkor még csak feltételezett - valótlán tartalmú számlák adójogi következményeit kidolgozta, az egyes ügyleteket érintő átutalásokról, az egymás közötti elszámolások módjáról, az ehhez fűződő számlamozgásokról tett megállapításai tényszerűek. A szakértői anyag pontos, tárgyyszerű, tényszerű, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján részletesen kimunkálta és bemutatta, hogy az érintett cégek működése miként sértette a vonatkozó adójogi, illetve számviteli normákat, továbbá az ÁFA adónemben tett szakértői megállapítások milyen tényeken alapulnak. Mindezek a felülbírálat során az ítéltábla rendelkezésére álltak, és ennek eredményeként állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék szakértői anyagon alapuló ténymegállapításai teljes mértékben okszerűek. Ezeket az okirati bizonyítékokon, szakértői véleményeken alapuló, a

törvényszék által elfogadott tényeket egyébként a védelem maga sem vitatta, csak esetenként eltérően magyarázta, vitatva az egyes számlák mögötti jogügyletek fiktivitását, jogellenességét, vagy az érintett vádlott normaszegést átfogó tudattartalmát.

[134] A törvényszék igazságügyi írásszakértői véleményt szerzett be azon kézzel írt számlák vonatkozásában, amelyek kapcsán Terhelt17 XVII. r. vádlott vitatta, hogy az ő aláírása, illetve kézírása szerepel, annak megfelelő értékelésével azonban adós maradt, holott a szakértő megállapítása szerint ezen az ominózus 10 darab számlát nem a XVII. r. vádlott kézírása szerepel. Ennélfogva nyilvánvalóan azok ÁFA tartalma, mindösszesen 2.527.240,- Ft adóhiány sem róható az ő terhére.

[135] A másodfokú bíróság úgy találta, hogy a bizonyítás minden elemében perrendszerű volt, a törvényszék minden olyan bizonyítékot beszerzett és megvizsgált, ami a vád tárgyává tett cselekmények ténybeli és jogi megítéléséhez szükségesek. A bizonyítékértékelés során az elsőfokú bíróság sorra vette a bizonyítékokat és foglalkozott azokkal a tény- és jogkérdésekkel is, amelyek mentén az adott tényállást meg lehetett állapítani. A tényállásba és a jogi értékelésbe pontosan beépítette a jogszabályi háttérrel, azokat a jogi normákat, amelyek megtartása, betartása nélkül szóba sem jöhet az adóbevallás jogszerűsége, az adólevonási jog érvényesítése. Az adott cégszerű működéshez jogszabályilag megkívánt kötelezettségek nemcsak a tényállás elemei, hanem azokból vezethető le a felelősségi konstrukció is.

[136] Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy a II. r., IV. r. és V. r. vádlottak vagy nem tettek vallomást az eljárás során, vagy tagadták a terhükre rótt bűncselekmények elkövetését. Ehhez képest a III. r. vádlott, valamint az ún. puffer cégek, valamint a „missing trader” társaságok ügyvezetői részéről több, a szerepüket érintő beismerőnek, feltárónak tekinthető és vádlott társaikra nézve is terhelő nyilatkozat hangzott el, még ha jogi oldalról közelítve hátrították is a felelősségüket. Beszéltek a saját, illetve egymás szerepéről, és egymással is összhangban részletesen beszámoltak arról, hogy milyen okból, milyen feltételekkel, milyen körülmények között vállalták el ezen cégek ügyvezetését, illetve miként került sor a valótlan okiratok, számlák kiállítására. Nincs olyan rész ezekben a beismerő vallomásokban, amely megkérdőjelezné vagy hiteltelenné tenné az ő nyilatkozataikat, sőt, esetenként a számlákat befogadó vádlott-társak előadásai is alátámasztották az ő vallomásaikat.

[137] Az elsőfokú bíróság ezeket a vádlotti vallomásokat vetette össze egymással és az egyéb bizonyítékokkal, tanúvallomásokkal, különösképpen az 1. számú tanú vallomásával, az okirati bizonyítékokkal. Mindezek elemzésével, összerakásával pontosan lekövethető, hogy az egyes cégek és vádlottak a vádbeli időszakban milyen szerepet játszottak, töltöttek be az egész cselekménysorban, és abban a II. r., IV. és V. r. vádlottak milyen tudattartalom mellett, miként működtek közre.

[138] Ehhez a bizonyítékláncolathoz szervesen illeszkedik a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés anyaga. Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte és bemutatta azokat a közleményeket, amelyekből kiderül, hogy az I. r. és II. r. vádlottak irányításával, a III. r. és IV. r. vádlottak közreműködésével az ún. puffer és missing trader cégeket vezető vádlott-társak miként állították ki a valótlan tartalmú számlákat, azok miként jutottak el a megrendelőkhöz, de rávilágítanak a lehallgatott beszélgetések arra is, hogy miként intézték a valós gazdasági esemény látszatát kelteni igyekvő banki utalásokat, majd az átutalt pénzek miként kerültek vissza az azt elutaló vádlottakhoz. Ezekből a közleményekből lehet egyet-egyet kiemelni, alappal, vagy alap nélkül vitatni, hogy kik beszélgetnek egymással, és a beszélgető-társak miről bírtak tudomással, vagy miről sem, de a rögzített beszélgetések száma, azok tartalma a tagadásban lévő II. r. és IV. r. vádlottak védekezését - az egyéb bizonyítékok mellett - egyértelműen cáfolják.

[139] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy mind a III. r. és IV. r. vádlott, mind ún. puffer és missing trader társaságokat vezető terheltek tudata át kellett, hogy

fogja, hogy a IV. r. vádlott által vezetett, azonban ténylegesen az időközben elhunyt I. r. vádlott, valamint a II. r. vádlott irányítása alá tartozó Kft1. adóelkerüléséhez, azaz költségvetést károsító bűncselekményhez nyújtanak segítséget a tényállásban írt magatartásukkal. Ezen terheltek magatartása, működése nem volt egyeztethető sem a cégvezetőkenti eljárásukat szabályozó normákkal, sem a könyvelőkre vonatkozó szabályokkal. A cégeket érintő gazdasági eseményekről elmondható az is, hogy azok mögött valós gazdasági érdek, gazdálkodási tevékenység nem állt, az érintett puffer, illetve missing trader cégek ügyvezetőinek sem megfelelő szaktudásuk, sem tőkéjük, sem piaci ismeretük, kapcsolatrendszerük nem volt. Mindezek alapján pedig a II. r. és III. r. vádlottak tagadásban megnyilvánuló védekezése nem fogadható el, arra tényállást alapítani nem lehet.

[140] A törvényszék által rögzített tényállás ekként a bizonyítékok logikus értékelésével elfogadott adatokon nyugszik, az egymást kiegészítő és megerősítő személyi és tárgyi bizonyítékok értékelését, elemzését követően az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a lefolytatott bizonyítás és az annak eredményeként megállapított tényállás megalapozott, megfelelően alátámasztott és igazolható, az elsőfokú ítélet teljes mértékben alkalmas a felülbírálatra.

[141] Ugyanakkor az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján – a fellebbviteli ügyészség átiratára is figyelemmel – az alábbiak szerint helyesbíti, egészíti ki, illetve pontosítja:

- [144],[149],[150],[153],[156],[157],[158],[164],[168],[174],[178],[184],[190],[202],[213], [224],[233],[240],[241] és [247] bekezdésekből mellőzi a bünszervezet kifejezést, mellőzi továbbá a [252] bekezdést,

- a [157], [158] bekezdésben írt adóhiány helyesen 491.466.089,- Ft,

- [170] bekezdésben írt üzletrész átruházási szerződésen szereplő dátum 2015. november 5.

- a [205] bekezdést kiegészíti azzal, hogy a XVII. r. vádlott 60.038.878,- Ft adóhiány okozásában működött közre,

- a [217] bekezdésben írt cég neve helyesen Kft11.

- az ún. buffer cégek helyes megnevezése „puffer” (csatorna vagy átszámlázó) társaság.

[142] Ezekkel a kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása pontos, a bizonyítás anyagának megfelelő, ekként a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a felülbírálat során is irányadó volt, eltérő tényállás megállapítására, és a vádlottak felmentésére kizárólag a bizonyítékok újraértékelése esetén kerülhetne sor, amely azonban a büntetőeljárás törvény szerint kizárt, arra megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség.

[143] A tényállás alapján okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság valamennyi vádlott bűnösségére, a terhükre megállapított bűncselekmények minősítése azonban nem mindenben felel meg a büntető anyagi jog szabályainak, továbbá nem értett egyet az ítéltábla Terhelt2, Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak vonatkozásában a bünszervezeti elkövetés megállapításával sem.

[144] Ahogy arra a törvényszék is utalt az indokolásában, az elkövetés idején hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a bűnszervezet három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[145] Ezt a definíciót azonban a 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a 2019. július 10. napjától kezdődő hatállyal módosította, így a jelenlegi anyagi jogi szabályok szerint a bűnszervezet legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, melynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[146] A törvényhez fűzött indokolás szerint ez a módosítást azért vált szükségessé, mert törvényrontó gyakorlat alakult ki, amikor a bíróságok az elkövetők közötti olyan szervezett elkövetést, amely több bűncselekmény elkövetésére irányult, de a szervezett bűnözésre jellemző alá-fölé rendeltségi viszonyt, munkamegosztást, konspiratív kapcsolatrendszerrel nem tartalmazott, bűnszervezetként értékelték, holott arra a hatályos törvény a bűnszövetség fogalmát rendelné alkalmazni. Így a módosítás célja az volt, hogy élesebben határolja el a bűnszervezet fogalmát a bűnszövetség fogalmától, egyúttal támpontot adjon a jogalkalmazás számára a bűnszervezetben történő elkövetés megállapíthatósága tekintetében.

[147] Ezért egészült ki a hatályos meghatározás a hierarchia és a konspiráció fogalmi elemeivel. A bűnszervezet akkor állapítható meg, ha a szervezettség a hosszabb időtávon túlmenően a hierarchia jegyeit is mutatja. A hierarchikus szervezeti felépítés azt jelenti, hogy az elkövetők alá-fölérendeltségi viszonyban vannak, az egyes „döntési szintek” elkülöníthetőek egymástól, tehát a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A hierarchiában lévő személyek együttműködése a feladatok megosztásán alapul. Emellett a korábban használt összehangoltságot, mint fogalmi elemet a jogalkotó felcserélte a konspiratív működési jellegre, ami az elkövetők közötti koordinációt, a lebukás megelőzése érdekében tett - több esetben önálló bűncselekményként büntetett - lépéseket, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztását, a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűségét jelenti, elvárva azok bizonyítását a bűnszövetségtől való elhatárolás érdekében.

[148] Egyetértett az ítéltábla a törvényszékkel abban, hogy a fenti módosításra figyelemmel az elbíráláskor hatályban lévő büntető anyagi jogi szabályok alapján szigorúbbak a bűnszervezet megállapításának feltételei, ezért ezen feltételeket górcső alá vonni a bűnszervezeti működés vizsgálatakor, mivel, ha bármelyik - szigorúbb - fogalmi elem hiányzik, a bűnszervezeti elkövetés nem állapítható meg; így a Btk. 2. § értelmezésével a bűnszervezeti elkövetéssel vádolt terheltek tekintetében az elbíráláskor hatályos Btk. az alkalmazandó.

[149] A tényállásban írt, láncolatosan megvalósuló elkövetési magatartás a jellegéből adódóan a vádlottak között bizonyos szintű együttműködést feltételez, a fiktív számlázási láncolat létrehozásához szükség volt a vádlottak közötti együttműködés bizonyos szintű megszervezésére, a vádlottak által elkövetett költségvetési csalás a tényállásból követhető szintű felkészülés, egyeztetés, beszámlázás, strómancégek beállítása nélkül nem is valósítható meg. Ugyanakkor a jelen ügy is a hasonló ügyekben megfigyelt jellemzőkkel bír, kevés

szereplős, az elkövetési módszer egyszerű felépítésű, kevés számlázó cég működik közre az elkövetésben. További többletelemelek, így klasszikus számlázási kör, több határon át nyúló számlázási láncolat, az áru átláthatatlan utaztatása nem társul hozzá.

[150] A felállított és kialakított elkövetői struktúra vizsgálata alapján rögzíthető, hogy a hierarchikus szervezeti felépítés is hiányzik. Kétségtelen, van egyfajta alá-fölérendelődés, azonban az az elkövetéshez óhatatlanul szükséges is, hiszen annak jellegéből adódóan kell vagy kellenek olyan személy, személyek, akik irányítják a cselekmény megvalósítását, azt, hogy mikor, melyik cég nevében, milyen árurol, milyen összegben kinek a részére kell a számlát kiállítani, a vételárat átutalni, a kapott összeget visszajuttatni. Ugyanakkor önálló döntési szintek nem alakultak ki, mindent az I. r. és a II. r. vádlott irányított, a fenti kérdésekben ők döntöttek, a további vádlottak – sem a strómanok, sem az őket beszerző és az irányukba a feladatokat közvetítő, illetve a könyvelést bonyolító terheltek – döntési helyzetben nem voltak.

[151] Az ítéltábla álláspontja szerint a konspiratív működési jelleg sem állapítható meg. A konspiráció a törvényi indokolásból kitűnően az elkövetők közötti koordinációt, a lebukás megelőzése érdekében tett - akár önálló bűncselekményként büntetett - lépéseket, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztását, a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűségét jelenti. Jelen ügyben a lelepleződés megelőzése érdekében tett intézkedések - más ügyekhez is hasonlóan - annyiban merültek ki, hogy időről időre újabb cégeket alapítottak, illetve vontak be a számlázásba, a korábbiakat pedig igyekeztek értékesíteni, azonban mindegyik cégnek ugyanaz volt a könyvelője, aki ráadásul lebukás veszélyét magában hordozóan vagy nem adott be, vagy ún. 0-s adóbevallást tett az adóhatóság felé, nincs jele, hogy a terheltek a lebukás esetére bármilyen tervet kidolgoztak volna, a vádlottak ugyanazokon a - többiek által is ismert - címeken laktak, telefonszámaikat nem cserélgették, ugyanazokat a telefonokat használták. A bűncselekményből származó előny szervezett elosztása sem figyelhető meg, az egyes stróman szerepet betöltő vádlottaknál - lényegében alkalmi jelleggel - lecsapódó összegek a mintegy 490 millió Ft-os adóhiányhoz képest elenyészőek, messze állnak attól, mint amiben egy súlyosabb megítélésű bűncselekmények elkövetésére létrejött, komoly anyagi hasznot realizáló, magas szervezettséggel bíró társaság tagjai adott esetben részesülnek.

[152] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a II. r., III. r., V. r., VII. r. és X. r. vádlottak vonatkozásában mellőzte a bünszervezeti elkövetés megállapítását, azzal, hogy esetükben a bünszövetség kritériumai nyilvánvalóan megállapíthatóak. Ez azonban a terhükre rótt költségvetési csalás minősítésén nem változtat, a törvény azonos bekezdésen belül szabályozza az üzletszerűséget és a bünszövetséget is.

[153] Ami a bűncselekmények minősítését illeti, Terhelt2 vádlott a terhére megállapított bűncselekményeket közvetett tettesként követte el. A Kft1. ügyvezetőjét, mint a társaság adóbevallásainak és könyvelésének helyességéért és jogszerűségéért felelős személyt a törvényszék Terhelt4 IV. r. vádlottat az ellene a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként, bünszervezetben elkövetett költségvetési csalás büntette, a Btk. 345. §-ába ütköző társtettesként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége és a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző számvitel rendjének megsértésének büntette miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján felmentette, mert az ő vonatkozásában nem volt bizonyítható a

bűncselekmények elkövetése, az, hogy tudott arról, hogy a társaság nevében benyújtott adóbevallások valótlanok voltak, ahhoz fiktív számlákat használtak fel, illetve a társaság jogosulatlanul gyakorolta az adólevonási jogát. Megállapította ugyanakkor a bűnösségét költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása büntetében, miután a jogszabályokban előírt felügyeleti, ellenőrzési kötelezettség teljesítését elmulasztotta, és ezáltal lehetővé tette, hogy a költségvetési csalást a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója - nevezetesen a II. r. vádlott, mint a fiktív számlázási rendszer egyik kialakítója és irányítója - a gazdálkodó szervezet tevékenysége körében elkövesse.

[154] Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy a IV. r. vádlott védőjének a IV. r. vádlott büntetőjogi felelősségét kizáró okfejtését nem tudta elfogadni. Közömbös ugyanis, hogy a társaság tagja az ügyvezetőnek milyen utasítást ad, és azt ő miként köteles végrehajtani, a Ptk. 3:196. § (1) bekezdése értelmében az ügyvezető képviseleti jogának korlátozása, - illetve ebből eredő kötelezettségeinek teljesítése - harmadik személyekkel szemben nem hatályos.

[155] A közokirat-hamisítás bűncselekménynek a rendbelisége az okiratok számához igazodik. Ezzel szemben a hamis magánokirat felhasználása esetén a bűncselekmény rendbeliségét nem a felhasznált okiratok száma, hanem azoknak a jogviszonyoknak a száma határozza meg, amelyekben a felhasználásra sor került, az ugyanazon jogviszonyban több magánokirat egyszeri felhasználása természetes egység. Ugyanakkor folytatólagosan elkövetett a bűncselekmény, ha a hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot ugyanazon jogviszonyból származó jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására többször használják, és a folytatólagosság egyéb törvényi feltételei is fennállnak, míg ugyanannak a magánokiratnak több jogviszonyban való felhasználása a sértett jogviszonyok különbözőségére tekintettel bűnhalmazatot képez.

[156] Erre figyelemmel az ítéltábla Terhelt3 III. r. vádlott terhére megállapított bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét 8 rendbelinek ([166], [176], [186], [192], [204], [215], [226], [243] bekezdések), bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetét 5 rendbelinek, ([168-170], [178-180], [194-195], [198-199], és [217-220] bekezdések), Terhelt5 V. r. vádlott terhére megállapított bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét 9 rendbelinek, ([166], [176], [186], [192], [204], [215], [226], [236], [243] bekezdések), a bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetét 6 rendbelinek ([168-170], [178-180], [194-195], [207-209], és [228-230] bekezdések) minősítette.

[157] Ugyanezen elvek mentén Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt10 X. r., Terhelt14 XIV. r. és Terhelt17 XVII. r. vádlottak a valótlan tartalmú számlák kiállításával, azonban azok más cégek ügyvezetői általi felhasználásakor bűnsegédként, míg amikor a fiktív számlák alapján a saját cégeik nevében tettek valótlan adóbevallást, tettesként követték el a hamis magánokirat felhasználásának vétségét, és ezen cselekményeik halmazatban állnak.

[158] Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt10 X. r., Terhelt14 XIV. r., Terhelt17 XVII. r. és Terhelt19 XIX. r. vádlottak nem bűnsegédként, a valótlan tartalmú számlák kiállításával (miután tudattartalmuk a számlák kiállításakor nem terjedhetett ki arra, hogy a Kft1. vezetője a könyvviteli kötelezettségét nem fogja teljesíteni a számviteli törvényben foglaltak szerint), hanem tettesként, a saját ügyvezetésük alatt álló társaságok tekintetében követték el a

számvitel rendjének megsértése büntettét, amint azt az irányadó tényállás is tartalmazza. ([192], [176], [166], [243], [204], [215] bekezdések).

[159] Az irányadó tényállás alapján Terhelt6 VI. r. vádlott a terhére megállapított 2 rb. közokirat-hamisítás büntettét Terhelt14 XIV. r. vádlottal közösen, társtettesként követte el. ([194-195] és [198-199] bekezdések), míg a Terhelt7 VII. r. vádlott terhére megállapított ugyanezen bűncselekmény 1 rendbeli. ([178-180] bekezdés).

[160] Terhelt17 XVII. r. vádlott esetében a tettesként elkövetett költségvetési csalás is üzletszerűen elkövetett, ezért a cselekmény a (3) bekezdés a) pontja helyett a (4) bekezdés b) pontja szerint minősül.

[161] Észlelte az ítéltábla, hogy ügyész a vádiratában – anélkül, hogy a cselekményeket beminősítette volna – Terhelt7 VII. r. vádlott terhére további 1 rb. számvitel rendjének megsértése büntettét (Btk. 403. § (1) bekezdés b) pont), míg Terhelt19 XIX. r. vádlott terhére további 1 rb. közokirat-hamisítás büntettét (Btk. 342. § (1) bekezdés) is felróta. Az elsőfokú bíróság ezeket a cselekményeket a tényállásában megállapította, ([186], illetve [217-220] bekezdések), azonban nem bírálta el. Ugyanakkor az ítéltábla megítélése szerint ezeknek a bűncselekményeknek a vád tárgyává tett jelentősebb tárgyi súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége, ezért az emiatt indult eljárásokat a Be. 567. § (1) bekezdés f) pontja alapján megszüntette.

[162] A törvényszék az enyhítő és súlyosító körülményeket helyesen vette számba, azonban nem a súlyuknak megfelelően értékelte.

[163] A büntetés kiszabása során külön kiemелendő, hogy az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, illetve ugyanezen elvek mentén fejtette ki álláspontját az Alkotmánybíróság is a 2/2017. (II.10.) AB határozatában.

[164] A bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és az Alaptörvény rendelkezéseire, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatára - a jelentős, nyolc évet meghaladó időmúlást a büntetés kiszabása során mindenképpen értékelnie kellett.

[165] A joghátrány meghatározásakor a büntetés generális és speciális célja mellett figyelemmel kell lenni a büntetés kiszabás egyéb szempontjaira, így a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára, az elkövető személyének társadalomra veszélyességére, a fokozatosság elvére, a belső arányosság és a tettarányos büntetés kiszabás követelményére is.

[166] Rögzíteni szükséges azt is, hogy a bűnszervezeti elkövetés megállapításának mellőzése miatt az érintett vádlottakkal szemben a kiszabható büntetés tételkerete is megváltozott, a vádlottak javára, így a Btk. 81. § (3) bekezdésében írt halmazati szabályokra figyelemmel a II. r. vádlott esetében öt évtől tizennégy évig terjedő, míg a III. r., V. r., VII. r. és X. r. vádlottak esetében öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés szabható ki, a középmenték 9 év 6 hónap, illetve 10 év.

[167] Terhelt2 vádlott cselekvősége kiemelkedik a társai közül, vezető, irányító szerepet töltött be a bűncselekmények elkövetése során. Ugyanakkor a feltárt személyi és tárgyi tényezőket, a bűnszervezeti elkövetés mellőzését, valamint az eljárás elhúzódását egybevetve az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által meghatározott tartamú szabadságvesztés eltúlzott, ezért annak, valamint az alkalmazott mellékbüntetés enyhítése indokolt, a másodfokú bíróság álláspontja szerint lehetőség van a vele szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét a törvényi minimum közelében meghatározni, mert az igazodik megfelelően az enyhítő és a súlyosító körülményekhez, és a Btk. 79. §-ában rögzített büntetési célok elérését is kellőképpen szolgálja, továbbá összeegyeztethető a Btk. 80. § (1) bekezdésében írt büntetés kiszabási elvekkel is.

[168] Emiatt - a fent említett körülmények, a belső arányosság, valamint az egyéniesítés követelményére is figyelemmel - szükségessé vált a további vádlottak büntetésének enyhítése is. Ennélfogva az V. r. és X. r. vádlottak büntetését a törvényi minimumban, míg a III. r. vádlott esetében a feltáró jellegű, beismerő vallomására, a VII. r. vádlott vonatkozásában idősebb korára tekintettel az az ún. enyhítő szakasz, a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával állapította meg.

[169] A II r., III. r., V. r., VII. r. és X. r. vádlottak esetében a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a bűnszervezetben elkövetés megállapításának mellőzésére figyelemmel a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtön, továbbá ennek okán mellőzte a feltételes szabadságra bocsátás kizárását kimondó rendelkezést is azzal, hogy a terhelt a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja szerint bocsáthatóak legkorábban feltételes szabadságra.

[170] A jelentős időmúlás mellett a bűncselekményekben betöltött szerepükre, a bűnsegédi elkövetésre, valamint a segítségükkel okozott adóhiány mértékére figyelemmel a XII. r., XIV. r., XVII. r., XIX. r. vádlottak esetében ugyancsak lehetőséget látott a másodfokú bíróság a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására, és annak teljes kimerítésével, a törvény által lehetővé tett legkisebb mértékben állapította meg a velük szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét, melynek végrehajtását a XII. r., XIV. r., XVII. r. vádlottak esetében a Btk. 85 § (1) és (2) bekezdése alapján próbaidőre fel is függesztette, míg a XIX. r. vádlott esetében erre a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kizáró ok miatt nem kerülhetett sor. Az ítéltábla álláspontja szerint ugyanis az érintett vádlottakkal szemben a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés szükséges és egyben elégséges, arányos büntetés, amely ennyi idő elteltével alkalmas a büntetési célok eléréséhez, súlyosabb, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés alkalmazása eltúlzott, a büntetés célján túlmutató joghátrány lenne.

[171] Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság

a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes mentesítés lehetőségét és erről az ítéletben rendelkezzen. E körben utal az ítéltábla arra, hogy a vádlottak mellett olyan körülmények nem voltak feltárhatók, melyek a Btk. 102. § (1) bekezdése szerint, az előzetes mentesítéshez támasztott követelmény, az arra való érdemesség megítélésére adtak volna alapot. A cselekmények jellege, bűnösségük foka, személyiségük nem hordoz olyan külön méltányolandó és méltányolható tényezőket, elemeket, amelyek e kedvezmény megadását lehetővé tennék esetükben.

[172] Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett annak a vagyonnak az elkobzásáról, amelyhez a XIV. r. és XIX. r. vádlottak a bűncselekmény elkövetése során hozzájutottak, ezért az intézkedést a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján pótolta.

[173] A másodfokú bíróság törvényesnek találta a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírságot, illetve annak mértékét is. Egyetértett ugyanakkor az ítéltábla a Kft1. „f.a.” kijelölt felszámolójának az érvelésével, miszerint az eljárás során zár alá vett ingatlan helyébe lépett pénzüsszeg visszatartására a Be. 332. § (3) és (4) bekezdésére, valamint a Cstv. IV/A. Fejezetére figyelemmel nincs lehetőség, ezért az erre vonatkozó rendelkezést mellőzte, egyúttal ezen okból az eljárás során zár alá vett, illetve lefoglalt bankszámlák vonatkozásában is feloldotta a kényszerintézkedést, és az azokon esetlegesen feltalálható pénzüsszegeket a felszámolónak rendelte utalni.

[174] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is. Ennek során egyetértett a fellebbviteli főügyességgel abban, hogy az elsőfokú bíróság az V. r., XIV. r. és XIX. r. vádlottak terhelő bűnügyi költség megállapítása során számítási hibát vétett, ezért azt az átiratnak megfelelően helyesbítette; az ítélet további járulékos rendelkezései azonban törvényesek.

[175] Mindezek alapján az ítéltábla a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a Tatabányai Törvényszék 17.B.102/2020/228. számú ítéletét megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit azonban – mivel azok törvényesek voltak – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel helyesbítette a II. r. vádlott személyi adatait, feltüntette továbbá az V. r. és XII. r. vádlott időközben megváltozott személyazonosító okmányának számát.

[176] Az ítéltábla a Be. 613.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről és a kirendelt védő díjával kapcsolatban keletkezett költség megfizetésére a Be. 574.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az V. r., XIV. r. és XIX. r. vádlottakat.

Győr, 2024. április 12.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k. Dr. Élő András s.k. Szalainé dr. Joánovits Krisztina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

A Győri Ítéltábla ítélete és ezáltal a Tatabányai Törvényszék 2023. február 27. napján kihirdetett 17.B.102/2020/228. szám ítéletének meg nem változtatott része Terhelt2, Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt10 X. r., Terhelt12 XII. r., Terhelt14 XIV. r., Terhelt17 XVII. r. és Terhelt19 XIX. r. vádlottak vonatkozásában 2024. április 12. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. április 12.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke